

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII Lapkritis - November 16, 1978 Nr. 45

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Daugiakalbė valstybė

Kaip ją sudaryti neužminant ant kojos?

Vytautas Meškauskas

Svajojant apie ateitį, sunku manyti Lietuvą galėsiančią būti visai vieniša. Ūkiniai, kariniai ir politiniai sumetimai veda prie vienokios ar kitokios sąjungos su kitomis valstybėmis. Vakarų Europos valstybės sudaro ūkinę bendruomenę, kuri vystosi į politinę uniiją. Kai kurios jų, kartu su JAV, sudaro karinę NATO sąjungą. Rytų pusėje yra Comencon ir Varšuvos paktas, šiuo metu išlaikomas prievarta, tačiau gal laikui bėgant tos sąjungos valstybės liks krūvoje ir be prievartos, bendrų interesų vedamos. Pagaliau niekas nežino, kas būtų išsivystę iš mūsų Baltijos sąjungos su latviais ir estais, jei iki šiol būtume likę nepriklausomi.

Kiekviena glaudesnė sąjunga mažesnius jos dalyvius verčia būkštauti dėl savo tautinės identifikacijos. Kokia, pavyzdžiui būtų bendra kalba ir kokias teises galėtų turėti atskiros tautos? Faktinai nedaug trūko, kad praityje mes būtume susidūrę su visom tom problemom, jei mes ir lenkai būtume priėmę Hymanso projektą.

Ta pavarde belgų politikui Tautų Sąjunga buvo pavedusi tarpininkauti tarp Lietuvos ir Lenkijos ginčų dėl Vilniaus. Hymanso pirmasis projektas numatė du kantonus Šveicarijos pavyzdžiu: Vilniaus ir Kauno, kurie būtų susijungę federaliniais pagrindais. Oficialios kalbos būtų lietuvių ir lenkų, o be to numatytas tos federacijos bendravimas ir su Lenkija. Mūsų anų laikų politikams jis patiko tik tiek, kad vis dėlto Vilnių pripažino Lietuvai, o lenkams jis kaip tik dėl to nebuvo priimtinas. Antrasis projektas numatė jau ne du kantonus, bet tik tam tikrą specialią savivaldą Vilniaus kraštui. Lietuvos kontra-projektas numatė Vilniui duoti autonominį seime-

lį su tam tikromis teisėmis kalbos, švietimo, tikybos bei kai kurios vietinės reikšmės klausimais. Lietuvių kalba skelbiama bendrine oficialia kalba, bet, Vilniaus seimeliui nusprendus, lenkų kalba galėtų būti oficiali Vilniaus krašte.

Gyvenimas nuėjo kita vaga, tačiau likimo ironija norėjo, kad su ta pačia dviejų tautų problema vienoje valstybėje susidurtų paties Hymanso tėvynė Belgija. Dr. Albertas Gerutis savo knygoje apie Petrą Klimą, kuris dalyvavo tose derybose, rašo: "Šiandien galima pagrįstai paklausti, ar Hymansas būtų brukte brukęs visoje Lietuvoje lenkų kalbą, jei jis dar pats būtų susilaukęs tų laikų, kai valonų (kurie kalba prancūziškai) dominavimas buvo pašalintas?"

Šiandien Belgijos sostinė Brusselis yra ir naujos Vakarų Europos centras. Tą paskutinę funkciją yra lengviau vykdyti, negu būti pačių belgų sostine. Mat, tokios tautos nėra - valstybė sudaro valonai, kurie gyvena pietuose ir kalba prancūzų.

(Nukelta į 2 psl.)

Australijos Lietuvių Dienoms Rengti Komitetas Sidnėjuje. Sėdi: kun. P. Butkus, A. Jablonskienė, dr. B. Vingilis (pirm.), dr. G. Kazokienė, B. Stašionis. Stovi: J. Zinkus, dr. V. Kišonas, N. Vaičiurytė, J. Dambrauskas, M. Zakaras, V. Simniškis, V. Kazokas, A. Reigys ir B. Žalys. Nuotraukoje nėra V. Bukevičiaus, M. Cox, A. Dudaičio, A. Migaus ir D. Skorulienės.

Grandinėlė laukiama Australijoje

Jau čia pat ir Australijos Lietuvių Dienos, įvykstančios šių metų pabaigoje Sidnėjuje. Tai yra pati didžiausia mūsų šventė Australijoje. Šiai šventei mūsų

ANTANAS LAUKAITIS

chorai, tautinių šokių grupės, teatras, sporto klubai, skautai ir pavieniai asmenys ruošiasi jau du metai. Šios Lietuvių Dienos yra jau dešimtosios ir jos labai artimai rišasi nuo Lietuvos Nepriklausomybės 60-ties metų atgavimo. Kai pirmą kartą 1960 metais buvo surengtos Lietuvių Dienos, tai tur būt labai mažai kas iš mūsų pagalvojo, kad jos virst mūsų didžiąja lietuviškąja tradicija ir kas antri metai kartosis didžiosiose mūsų lietuviškose kolonijose. Tačiau šios dienos ir ši lietuviškoji kultūrinė savaitė pačiame vasaros viduryje, per Kalėdų šventes, prigijo ir bent paskutiniu metu jos yra praplečiama, pasikviečiant ir svečių iš užjūrio. Pradžioje šių kvietinių svečių pakvietimu daug žmonių abejojo, sakydami, kad jie būdami lyg ir profesionalai, mūsų mėgėjus menininkus ir tautinių šokių šokėjus nužemins. Tačiau, prieš dvejus metus čia buvęs Kanados "Gyvataras" sukėlė tokį didelį jaunime entuziazmą ir tuoj pat, po jų išvažiavimo, be senųjų grupių, pradėjo steigtis ir naujosios, į savo tarpą įtraukę daug gražaus jaunimo. Gi šiais metais atvykstanti profesionalinio lygio Clevelando "Grandinėlė", mus tikrai ne tik sužavės, bet taip pat paskatins jaunimą dar intensyviau dirbti. Gyvendami gana tolokai nuo visų kitų kontinentų, mes tik džiaugiamės visais atvykstančiais užsienio svečiais, nes ar tai su daina, šokių, meniniu pasirodymu,

ar sportu, kiekvienas užsienio svečias mums yra kaip lietuviškas šauklis, neleidžiantis mums lietuviškame numirti ar gyvenime užmigti. Dekodami visiems buvusiems mūsų svečiams, mes sveikiname "Grandinėlę", jos visus šokėjus, vadovus ir su jais atvykstančius svečius, tikėdamiesi, kad ir jų pasirodymas bus toks pats sėkmingas, kaip buvo ir visi kiti.

Visi Lietuvių Dienų rengimai vyks netoli Lietuvių Klubu, kuris bus pagrindinis visos šventės punktas. Tikimasi, jog į šias 10-sias Lietuvių Dienas suvažiuos rekordinis žmonių skaičius ir iš visos Australijos. Yra pakviesta visa eilė aukštųjų australų valdžios asmenų, kai pats ministeris pirmininkas M. Fraser yra pakviestas būti šių dienų globėju. Visos Lietuvių Dienos baigsis didingais dviem N. Metų sutikimo baliais. Vienas visiems svečiams ir kitas, sportininkų ruošiamas, jaunimui. Labai gaila, kad turėjusi atvykti Chicago "Neo-Lithuania" A. Modesto vadovaujama kapela, dėl susidėjusių darbo sąlygų, atvykti negali. O jie buvo, ypatingai jaunimo, labai laukiami.

PAGERBTAS OLEGAS
TRUCHANAS

Garsusis Tasmanijos saulės tyrinėtojas lietuvis Olegas Truchanas, prieš kelis metus, tyrinėdamas vieną, dar žmogaus kojos nematytą Tasmanijos kalnų vietovę, žuvęs buvo pagerbtas per Australijos valdiš-

(Nukelta į 4 psl.)

AKTAS

1978 metų "Dirvos" novelės konkurso premijai skirti vertinimo komisija, susidedanti iš Danutės Bindokienės, Antano Juodvalkio ir Alfonso Šešplaukio-Tyruolio, savo posėdyje, įvykusiame lapkričio 6 d. Chicagoje, iš 24 konkursui atsiųstų rankraščių vienbalsiai nutarė skirti premiją V. Verpeto slapyvardžiu pasirašytai novelei "Šachmatų partija su Giltine".

Atidarius voką paaiškėjo, kad šios novelės autorius yra Vytautas Alantas. Jam už šį kūrinį skiriama 600 dolerių premija, kurios mecenatas yra Simas Kašielionis.

Komisija dar rekomenduoja spausdinti šiuo autorius: Medūzą, Ajerą, Aguoną ir Kregždę.

Danutė Bindokienė
Antanas Juodvalkis
Alf. Šešplaukis

Dirvos novelės konkurso premijai skirti vertinimo komisija, š. m. lapkričio 6 d. posėdy paskyrusi premiją V. Alantui už novelę "Šachmatų partija su Giltine". Iš kairės: Dirvos atstovas Chicagoje Antanas Juodvalkis, rašytoja Danutė Bindokienė ir poetas Alfonsas Šešplaukis.

V. Noreikos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įvairvalgia*

Po rinkimų infliacija tampa 'pirmuoju priešu', tačiau svarbiausi jos kaltininkai buvo perrinkti— Carterio planas — Alsopo pranašavimai.

Praeitais savaitės rinkimai kiek sustiprino respublikonus kongrese ir senate, tačiau ne tiek, kiek įprasta tarp prezidentinių rinkimų. Tokiu būdu ir toliau galima bus sakyti, kad Amerikoje yra ne dvi partijos, bet tik pusantros. Respublikonai gali praveisti savo kandidatą prezidentus, tačiau nuo 1960 metų demokratams turi labai patogią daugumą atstovų rūmuose ir senate. NBC/AP prie rinkimų būstinių apklausinėjo 34,000 rinkėjų. Iš jų pareiškimų išeitų, kad šiuo metu amerikiečiams daugiausiai rūpi infliacija. Ji yra svarbesnė už mokesčių sumažinimą. Nepaisant tokio nusistatymo, jie vis dėlto perrinko daugumą buvusių senatorių ir kongresmanų, nors juos daugiausia galima kaltinti už infliaciją, kurios svarbiausia priežastis yra ne subalansuotas biudžetas, kurį priima kongresas.

Daugiakalbė valstybė...

(Atkelta iš 1 psl.)

ziškai, ir flamai, kurie kalba olandų dialektu. Valonai tačiau jaučiasi esą skirtingi nuo tikrų prancūzų, o flamai jaučiasi kitaip kaip olandai. Tas jausmas sudaro vienintelę jungtį. Pradžioje Belgijoje dominavo valonai ir prancūzų kalba, tačiau ilgainiui flamai praturtėjo ir pakėlė galvas. Jų yra ir daugiau - 56% - ir vidutiniai jie uždirba daugiau už savo katriotus valonus.

Po 1977 metų birželio mėn rinkimų, vyriausybę sudarė flamas Leo Tindeman, priklausęs krikščionių socialų (panašiai į mūsų krikdemus) partijai. Toji jungia abiejų tautų politikus. Kita partija - socialistai - savo eilese irgi turi abi tautas. Šalia tų bendrųjų, yra dar dvi regionalinės partijos. Tindemano pastangomis buvo pasirašytas vadinamas Egmontio paktas, kuris numatė krašto padalinimą į du kantonus, plus atskirą Brusselio rajoną. Brusselis faktinai yra flamų teritorijoje, tačiau jo gyventojų dauguma (80%) kalba prancūziškai. Flamams pasirodė, kad būtų neteisinga, jei prancūziškai kalbą, būdami mažmoje, kontroliuotų du autonominius vienetų. Be to, juos išutino prancūziškai kalbančių politikierių pasigyrimas, kad jie apgavę durnius flamus. Žodis po žodžio - ir prieita prie to, kad vyriausybė atsistatydino. Nauji seimo rinkimai įvyks gruodžio ar sausio mėn. Jei dauguma atstovų pasirodys sukalbami, bus rasta kokia išeitis, tačiau tai nėra tikra. Anot The Economist, ta istorija moko, kad delsiant pripažinti atskirų tautų teises, problema darosi vis sunkiau išsprendžiama ir kartu didėja visiško išsiskyrimo rizika. Kol kas Belgijoje nėra viena partija viešai neragina išskirti, tačiau tai gali greitai atsitikti.

Vargšas Hymansas to nesulaukė. Kaip jis galėjo sutaukinti lietuvių su lenkais, jei sugyventi negali patys valonai su flamais?

Prieš rinkimus paskelbta Carterio kovos su infliacija programa daugelį nuvylė, nes yra susijusi su savanorišku algų ir kainų pakėlimų sumažinimu. Didesnį išpūdį padarė prezidento žygiai sulaukti tolimesnį dolerio vertės kritimą užsieniuose. Visų pirma Vokietijos, Japonijos ir Šveicarijos emisijos bankai pažadėjo paskolinti 15 bilijonų dolerių svetima valiuta, JAV taip pat atitrauks 3 bilijonų dolerių vertės svetimos valiutos iš savo įnašo Tarptautiniame Monetariname Fonde ir dar 2 bilijonus dolerių iš ten pat pasiskolins Kartu JAV išdas parduos dar dalį savo vertybės popierių, nominuotų užsienio valiuta ir galų gale padidins savo aukso pardavimą iki 750,000 uncijų į metus. (Aukso ištekliai išbaigimui, tiek parduodant kasmet, reikėtų dar 15 metų.) Tomis priemonėmis žadama sudaryti 30 bilijonų dolerių vertės svetimos valiutos fondas. Jis mažai palies šio krašto gyventojus, tačiau jie galės gana greitai pajusti dar dvi Carterio įsakytas priemones dolerio vertei apsaugoti. Federal Reserve System pakėlė visų procentų nušimčius už duodamas jo paskolas kitiems bankams iki 9½%. Tokiu būdu bankai už savo duodamas paskolas pakels nušimčius iki 11% ar 12%. Be to, iš bankų reikalaujama turėti daugiau pinigų rezerve, kuriuos tokiu būdu jie negalės paskolinti. Rezultate už kreditą reikės daugiau mokėti ir ji bus sunkiau gauti, kas visų pirma pasireikš namų pirkimo-pardavimo biznyje.

Žinoma, gali atsitikti, kad tai nesumažins namų pirkimo-pardavimo, nes jų pirkėjai iš praeities žino, kad kitais metais jie bus dar brangesni. Lygiai taip pat, kaip teoriškai dolerio vertės smukimas turėjo pabranginti užsienio prekių importą, bet praktiškai vietos gamintojai tuoju pakėlė savo gaminių kainas, kad jos galėtų lyginti su padidėjusiomis užsienio kainomis.

Reikia kartu atsiminti, kad infliacija nėra vien tik JAV bėda. Ji kamuoja visas pramoningas šalis. Pavyzdžiui, šiemet jos dydis bus: JAV - 9.6%, Kanada - 9.5%, Prancūzija - 9.3%, Britanija - 7.8%, Japonija - 4.1%, Vokietija - 2.4%, Šveicarija - 1.2%.

Kovai su infliacija Britanija ir Prancūzija griebėsi labai panašių priemonių kaip JAV - jos stengiasi išlaikyti algų pakėlimą 5% ribose. D. Britanijoje tai buvo labai sunku, nes darbininkų unijos sudaro dalį valdančiosios Darbo partijos. Kitiems kraštams padeda tas faktas, kad produktyvumas Vokietijoje ir Prancūzijoje pakilo kiek per 5%, Japonijoje net 6.8%, bet JAV tik 2.2%, t.y.

net mažiau negu Britanijoje, kur jis siekė 2.5%.

Daugumas ekonomistų galvoja, kad kredito pabranginimas paskatins recesiją, tačiau ji yra natūrali po kelių ūkinių plėtimosi metų, atseit, vienaip ar kitaip, kitais metais mus ištiks recesija, kuri eventualiai galėtų pradėti taisyti 1980 metų viduryje, kai Carteriui reikės eiti į rinkimus. Jei recesija sumažins infliaciją, jis turės kuo pasigirti.

Nobelio premijos laureatas prof. Paul A. Samuelson tačiau įspėja, kad politinė ekonomija nėra tikslus mokslas. Galimas daiktas, kad recesija vis dėlto išgąsdins prezidentą ir kongresą ir tie užmirš kovą su infliacija. Be to, profesorius nėra visai tikras, kad dolerio vertė iš tikro jau tiek daug krito, kad leistų JAV gaminams konkuruoti su užsieniu.

Kartu negalima užmiršti, kad ūkinę situaciją gali paveikti ir tarptautinės politikos raida. Kaip bus užgesintas Irane kilęs gaisras? Kokia būklė susidarys Artimuosiuose Rytuose? Vis tai įvykiai apie kuriuos gali spėlioti bet negali būti visai tikras. Taip galvojant, idomu pasiskaityti Josephą Alsopą, kuris po trijų metų pertraukos pasirodė paskutiniam Newsweek numeryje. Žinomas savo pesimizmu dėl Amerikos ateities, Alsopas džiaugiasi tris metus nerašęs, nes dėl dabartinės tarptautinės situacijos būtų turėjęs žviogti... kaip tarp uždaromų vartų pakliuvęs paršiukas.

Pastebėjęs, kad Hitlerio iškilimas ir pradžioje sėkmingi karai būtų buvę neįmanomi, jei Prancūzija ir Britanija jam būtų pasipriešinusios iš pat pradžios, jis konstatuoja, kad 1939 metais jėgos balansas virto tokiu, kad Britanija ir Prancūzija galėjo pasirinkti: būti priklausomom nuo Vokietijos, arba kovoti, kaip neturinčiom kur pabėgti žiurkėm. Mes amerikiečiai, sako Alsopas, turime dėkoti Dievui, kad jos pasirinko kovą.

Antrojo pasaulinio karo pamoka visai aiški. Jei jėgos balansas - ne tik vien ginklai, bet ir drąsa, plus kariškas sumanymas - taip pasvyra kaip 1939 m., silpnėnis neturi kitokio pasirinkimo kaip tos dvi Vakarų valstybės. Prezidentas Kennedy niekados nebūtų pasipriešinęs Chruščiovo raketoms Kuboje, jei nebūtų persvaros ne tik atominiuose ginkluose, bet ir konvencionaliųose tame rajone. Bet kas bus, kai tas jėgos balansas pasvirs sovietų naudai? Ypač tingai dabar, kai amerikiečių valia laimėti per Vietnamo karą virto noru pralaimėti.

Mes pasiekėm stadiją, sako Alsopas, kurioje ilgainiui

■ Iš kitos pusės

VLIKo ir ALTos nesugebėjimai greitai išsirinkti naujus pirmininkus privertė prisiminti himno patarimą ir stiprybės pasisemti iš praeities. Ne kunigaikščių gadynės, kada tie tarp savęs kovojo stipresniais ginklais už liežuvius ir plunksnas, bet daug vėlesnės — Lietuvos nepriklausomybei auštant.

Turiu priminti, kad nepriklausomybės idėja pasauliniam karui prasidėjus dar nebuvo gimusi. 1915 metais Tautos Fondas išleido Gabrio brošiūrą 'Kokia mus reikalinga AUTONOMIJA'. Tik už poros metų visiems pasidarė aišku, kad reikia siekti nepriklausomybės. Amerikos lietuvių talka tam buvo labai reikalinga. Jų tada buvo nemažai, kaip neskaičiuosi — vistiek daugiau kaip pusė milijono. Jie turėjo 115 parapijų, mokyklų, daugiau laikraščių negu dabar, apie tūkstantį susisėlpimo draugijų ir t.t. Už tat nenuostabu, kad jie sumetė per 700,000 anų gerų laikų dolerių, tačiau vienybės ir tada nebuvo. Tautininkai turėjo Autonomijos Fondą, katalikai Tautos Fondą, o socialistai Šelpimo Fondą. Sunku buvo sudaryti ir vieną politinę atstovybę, nors vėliau tautininkai su katalikais sudarė Egzekutyvinį komitetą Washingtone, ten išbuvusį iki Lietuvos pasiuntinio atvykimo, kuris jį patarė likviduoti. Patyrimo politiniame darbe nebuvo daug, nes egzekutyvinis komitetas paklausė Voldemaro patarimo ir propagandos darbui pasisamdė amerikietį Buoir, kuris kaštavo 60,000 dolerių.

Turint galvoje tokią praeitį negali stebėtis ir šios dienos vargais, bet svarbiausia — reikia atsiminti, kad reikalui atėjus reikės suorganizuoti naują komitetą, patelkiant ir tokius asmenis, kurie iki to laiko lietuviškų organizacinių darbu mažai domėjosi. Juk negali reikalauti, kad kas nors, turėdamas įdomų užsiėmimą, lankytųsi kokios bendruomenės susirinkimuose, kur didžiausia pramoga šalia tuščių ginčų yra pereito susirinkimo protokolo skaitymas. Bet tokius asmenis galima būtų sudominti politiniu darbu, jei tam būtų perspektyvos. O iki to laiko ar ne vis tiek, kas bus pirmininku?

Pagaliau dar viena — visuomeninis darbas visados yra susijęs su nenumatyta rizika. Šioje vietoje jau minėjom Gabrio-Voldemaro bylą užsėtęsusią iki 1926 m. Gabrys tarp kitko prašė teismo pašaukti liudininku katalikų veikėją kun. dr. V. Bartušką, kuris turėtų užtarti Gabrio charakterį. Jam pradėjus liudyti, Voldemaras patiekė kažkaip gautą Gabrio raštą Amerikos Lietuvių Katalikų Tarybai, kuriame buvo prašoma Bartuškos atšaukimo iš Europos šiais žodžiais: "Atsiimkite tą durnių namo." vm

reikia laukti katastrofos. Tie sa, kartais galima užtęsti negero balanso rezultatus gera diplomatija, kaip tai padarė Bizantijos imperija, ar Henry A. Kissinger, tačiau tai negali ilgai tęstis.

Alsopas nematęs iš kur galėtų ateiti viltis. Carterio administracija kartojanti pačias blogiausias britų kairiųjų ir dešiniųjų klaidas 1930 ir sekančiais metais. Kerš-

tingai galima tik tikėtis, kad tie, kurie yra už tai atsakingi vyriausybėje ir už jos, nukentės nemažiau už visus kitus, jei dėl jų veiksmų pasėkos, nelaimė užklups Ameriką.

LPN'S OR RN'S NEEDED — for part-time weekdays and weekends, 1:3 & 3-11 shifts. Call between 2-3 weekdays for appointment. (717) 755-6454 (38-45)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŽMOGUS DĖKINGUMO DORYBĖS ŠVIESOJE

Pdėkos diena yra liudytoja, kad didelė dauguma žmonių yra kilnios širdies žmonės. Ji pradėta švesti palyginamai neseniai, vieno ar kelių pasauliečių. Šią mintį visuomenė taip jautriai priėmė, kad netrukus Amerikoje ji tapo oficialia valstybine ir religine švente.

Amerikos katalikai turi šiai dienai skirtas mišių maldas. Šią dieną visų žmonių nuotaika yra ypatinga, galima matyti jaudinančių pamaldumo epizodų. Be abejo, dėkingiausi ir laimingiausi jaučiasi tie, kokius Kristus pavadino beturčiais dvasioje (Mat. 5,3). Tokiais galima laikyti visus, kurie supranta kad viskas yra Dievo, o žmogui leista viskuo naudotis, kiek jis išmintingai ir padoriai sugeba. Tokie nesiekia žemiškų gėrybių neišmintingais, neteisingsiais, nepadoriais būdais. Ko negali pasiekti padoriu būdu, to ir nepasigenda. Daugiau turintieji ir suprantą, kad viskas yra iš Dievo, stengiasi turimas gėrybes panaudoti pagal Dievo mintį. Ačiū tokiems žmonėms, veikia daugybė labdaros darbų, įstaigų vargšams, remiamos misijos, daug visos rūšies ir laipsnio mokyklų, kitokių kultūrinių institucijų.

Tiesa, kad pasaulyje yra daug turtingų ir daug barmirių, ir tie turtingieji nepasidalina su vargstančiais. Yra turtingų žmonių nesuprantančių medžiaginių gėrybių vertės. Jie renka turtus ir juos laiko, tarsi jo laimės laipsnis amžinybėje priklausys nuo to, kiek mirdamas jis paliko turtų. Tačiau toki žmonės nėra ne vienintėlė, ne svarbiausia beturčių ir vargšų priežastis. Daug daugiau yra kaltos žmonių sekamos kaip kurios klaidingos filosofijos, tvarkymosi sistemos.

Visi žinome eilę valstybių, kurios apgyventos tirščiau, natūralių žemės turtų turi mažiau, o yra dosnios labdarai, gyvena sočiau ir padoriau už visą eilę kitų, kurios ir galėtų, ir turėtų, šias viršyti, o tačiau skursta. Tai todėl, kad šių pastarųjų vienur sekamos klaidingos pažiūros į žmogų, į gyvenimą, kitur jų tvarkymosi sistemos sužlugdo privačią iniciatyvą, ar bent jos neskatina. Ten nuolatiniai raginimai, kad žmonės daugiau dirbtų, daugiau

produkuotų, tinka tik vergijos sistamai. Tinkama tvarkymosi sistema pati skatina.

Argi neįdomu, kodėl kai kurios senos tautos per tūkstančius metų nepasiekė to, ką sukūrė per du šimtus metų Amerikon susirinkę įvairių kraštų beturčiai. Pasaulyje yra taip pat daug pikto išnaudojimo. Sakysime, Amerika gėrybėmis ir pinigais kasmet atiduoda svetur už daug bilijonų dolerių. Atiduotų dar daugiau, bet kaip kur anų reikale esančios žmonių valdžios už tai ne tik nėra dėkingos, bet reikalauja vis daugiau. Sauja valdančių pagrobia tą pagalbą sau, o jų krašto skurdžiai net nežino, kad buvo kas nors skirta jiems. Jeigu siunčiama pagalba vargšui asmeniniai, tai to krašto valdžia pareikalauja dar primokėti kelis kartus daugiau, negu vertas pats siunčiamas daiktas ir tie mokesčiai tenka ne skurdžiams, o sėdintiems valdžioje. Liaudis vargsta, o jos sąskaiton valdantieji lėbauja.

Beturčiai dvasioje dosniau ir sekmingiau pasidalintų su mažiau turinčiais, jeigu tarpe vienu ir kitų nebūtų galia turinčių išnaudotojų. Vistiek beturčiai dvasioje yra laimingiausi žmonės. Kartais jiems skauda širdį, kad jie negali pasidalinti su neturinčiais kaip norėtų. Toki žmonės pasitikėdami prašo Dievą labai didelių dalykų ir dažnai Dievas juos išklauso. Gi vargšas, pasitikintis Dievu, drįsta prašyti Dievo ir žmonių pagalbos ir jo prašymai pasiekia ir Dievą ir žmones. Suprantant šią tiesą ir ją gyvenant, yra lengva laikyti savo broliu ir medžiaginį ir dvasinį vargšą, ne vieno neniekinti, visus užjausti, visiems padėti. Taip, padėti ir dvasiniams vargšams, nes neturtingiausias ir nelaimingiausias yra tas, kuris nepažįsta tiesos. Dalintis dvasiniais turtais yra net svarbiau, negu dalintis medžiaginėmis gėrybėmis.

Dievui laiminant ir žmogaus darbu žemėje apstu visokių gėrybių. Galėtų jų būti dar daugiau. Reikia tik Dievo šviesos, kad mokėjus jas vertinti, tvarkyti, naudotis pagal Dievo mintį. Ačiū Dievui už visokią palaimą ir leidimą naudotis jo kūriniams.

Vysk. V. Brizgys

Balto XIX Seimas Chicagoje

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo XIX seimas posėdžiavo Chicagoje, š. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 1978 m. spalio 28 d. Seimas buvo gausus dalyviais, svečiais ir pasigerėtinu darbingumu.

Registracijos komisija paskelbė seime dalyvaujant 140 narių, atseit, turinčių balso teisę (25 direktoriai iš 32, 5 įgaliotiniai ir 110 skyrių atstovų, iš 30 skyrių). Rytiniame, atidarymo posėdyje dalyvavo daug svečių, daugelio kitų organizacijų atstovai. Seimą sveikino: J. Daužvardienė, gen. konsulė, vysk. V. Brizgys, B. Bieliukas, VLIKo valdybos vardu, D. Bobelienė, dar neperdavusio pareigas, ALTos pirmininko dr. K. Bobelio vardu, V. Kamantas PLB valdybos vardu ir daug kitų. Popietiniame posėdyje svečių nedaug beliko, bet seimo nariai ištverė iki pabaigos!

Seimo posėdžius vedė jo išrinktas prezidiumas, pasikeičiant pirmininkavo: Albinas Dzirkonas (iš Chicago), Vytautas Jokūbaitis (iš Clevelando) ir Janina Gerdvilienė (iš New Yorko).

Seimas išklausė BALF cendro valdybos pirm. M. Rudienės išsamų pranešimą, iš savųjų darbo sričių apyskaitas bei darbo sąlygas aptarė vicepirmininkai (Senj. kun. A. Trakis, A. Daukienė, šio seimo patalpų mecenatas vicepirm. kun. A. Zakarauskas), gen. sekretorė O. Jokūbaitienė, išd. K. Čepas, prot. sekr. A. Pužauskas, rev. komisijos pirm. švedas, fin. komisijos pirm. dr. J. Budininkas ir kt. Skaitytina mažyčiu nesusipratimu, kad M. Rudienės apyskaitinis pranešimas nerado vietos seimo reikalui išleistame leidiny: "BALFO XIX Seimas". Šiame leidiny (48 psl.) randama: šio seimo vakarienes-baliaus programa, BALFO finansinės apyskaitos, 1976, 1977 ir 1978 m. (sausio 1 iki rugsėjo 1 d.)... Seimo nariams iškėlus klausimus ir pareiškus savo pastabas, o pranešėjams juos atsakius, apyskaitos priimtos ir valdybai ir išskirtinai pirmininkei M. Rudienei, pareikšta padėka.

Skyrių atstovų pranešimai buvo atliekami, pranešėjams juos paremiant skyriaus sutelktųjų lėšų įnašais... Tai gražu, bet ar nevertėtų toki pat metodu BALF seimams praktikuoti ir sveikinimų punktą praeinant?

Į naują BALF direktorių tarybą trims metams išrinkti: (alfabeto eilė) F. Andriūnas, V. Balčiūnas, V. Baleišytė, A. Baltruchunas, D. Bobelienė, B. Bieliukas, J. Brązauskas, P. Budinin-

kas, K. Čepaitis, A. Daukienė, A. Dzirkonas, J. Gerdvilienė, J. Jasaitis, O. Jokūbaitienė, K. Jurgėla, F. Mackevičienė, J. Mackevičius, M. Milašienė, ž. Modestienė, V. Padvarietis, E. Paurazienė, V. Pažiūra, R. Razauskienė, R. Riaubertaitė, M. Rudienė, F. Sereičikas, P. Šilas, A. Trakis, J. Urbelis, O. Zailskienė, A. Zakarauskas ir F. Zogas.

Po seimo įvykusiame pirmame direktorių posėdyje išskirta BALFO centro valdyba: Maria Rudienė — pirmininkė, kleb. kun. Antanas Zakarauskas, Senj. kun. Ansas Trakis, Aldona Daukienė ir dr. Živilė Modestienė — vicepirmininkai, Ona Jokūbaitienė — gen. sekretorė, Kostas Čepaitis — išdininkas ir Faustina Mackevičienė — protokolų sekretorė. Išrinkti ir centrinių komisijų pirmininkai.

Maža to, šio darbingo seimo darbotvarkę baigus, tą patį vakarą seimo nariai ir jų prieteliai, šalpos rėmėjai dalyvavo vakarieneje, bankete. Vakarienes metu atsiskeidė naujovė — BALFas įsivedė savo ženkluką (pagarbos ženklą, medalį...), kuriuo bus apdovanojami daug nusipelnę lietuviškos šalpos bare asmenys. Pirmieji apdovanojamieji šiuo ženkluku buvo BALF vei-

kėjai, veteranai, daug metų darbo skyrę šalpos darbui. Mečys Valiukėnas

RAŠYKIME PETKUI LAISKUS

Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą pasiekė žinia, kad Viktoras Petkus šaukiasi pagalbos. Lietuviai raginami kuo gausiau rašyti jam laiškus šiuo adresu: Viktoras Petkus
600020 g. Vladimir 20
Učređenije OD-1ST-2
USSR.

Taip pat svarbu nuolat kelti Viktoro Petkaus ir kitų lietuvių sąžinės kalinių reikalą svetimtaučių tarpe ir spaudoje.

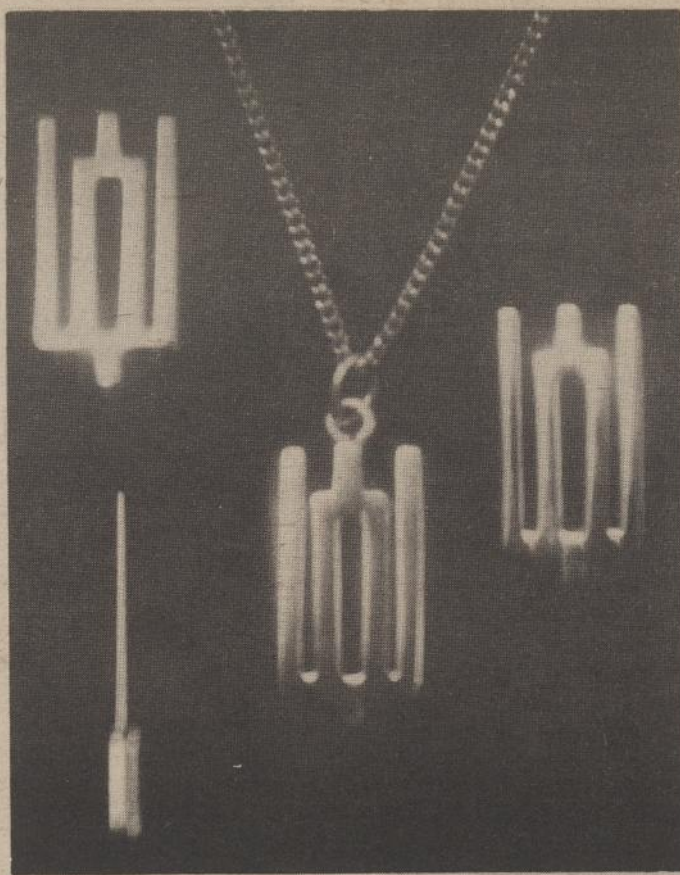
ELTA

DIE REPAIRMEN

Joh Shop Experience
HIGH HOURLY RATE
Retirement benefits
plus all other fringe
benefits
New modern shop
Steady work

H & P
Die & Stamping C.
4650 Tiedeman Rd.
Cleveland, Ohio 44144

(43-45)

GEDIMINO STULPAI

Tautinis ženklas dekoratyvinė formoj yra tinkama dovana įvairiom progom. Stulpai yra pagaminti iš 14 ir 10 karatų aukso ir iš gryo sidabro. Iš kairės į dešinę: moterim segtukas, vyram ir moterim kaklo papuošalas ir kaklaraiščiui segtukas. Kainos nuo \$98-\$35. Stulpus galima įsigyti pas sekančius atstovus:

Chicagoje: Vaznelio parduotuvė Gifts International, 2501 W. 71st St. Tel.: 313-471-1424.

Clevelande: Patria parduotuvė, tel. 216-531-6720 arba pas dr. V. Stankų, tel. 216-531-9587.

New Yorke: Dalia Riuga-Ažuoliene, 7712 Ridge Blvd., Brooklyn 11209, tel.: 212-238-0128.

Los Angeles: p. Rimą Aneliauską, tel. 213-663-5506.

Detroit: p. Edmundą Kasputį, tel. 313-779-2632.

Toronte: p. Rimą Kuliavą, tel.: 416-766-2996.

Bostone: Trendcraft Co., Box 133, Westwood, Mass. 02090, tel.: 617-329-9334.

Diplomatijos parašteje (80)

Vladas Sidzikauskas

AUSTRALIJOS LIETUVIAI...

Vliko trintis su diplomatais

Nuo pat Vliko susikūrimo Lietuvos pogrindyje ir jo deklaracijos paskelbimo prasidėjo didesnė ar mažesnė trintis tarp jo ir Lietuvos diplomatų likučių laisvajame pasaulyje. Vlikas laikė save kaip ir Lietuvos valdžios — pradžioje krašte, vėliau išeivijoje, pakaitalu. Tokiu jį laikė ir lietuviškoji visuomenė krašte ir svetur. Gi diplomatai jį laikė visuomenine politine tautos organizacija, neturinčia jokių valstybės valdžios atributų. Vliko teisinę bazę sudarė Lietuvos politinių partijų sutarimas ir 1944 m. vasario 16 d. Lietuvoje paskelbtoji Vliko Deklaracija. Diplomatai savo teisinį statusą rėmė Lietuvos valstybės testinumu laisvojo pasaulio valstybėms atsisakius pripažinti Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, o savo organizaciją — paskutiniojo Lietuvos užsienių reikalų ministerio Juozo Urbšio 1939 m. birželio 2 d. cirkuliarine telegrama, kuri taip skamba:

121 SSKaunas 57 224/
2232 1801 Etat

Su mūsų pakartotiniais siūlymais žodžiu ir raštu duoti apklausinėti buvusius pagrobtuosius karius rusai ligi šiol nesutiko, taip pat nepraneša nei savo turimų duomenų, kurie galėtų palengvinti mums metamų kaltinimų tyrinėjimą. Jų reikalavimu suieškoti ar pristatyti jiems karius neduoda jokių artimesnių apie juos žinių, kurios galėtų palengvinti jų suradimą. Dėl tų priežasčių ir norėdami sutrumpinti įtempimą, kuris krašte kelia nerimo, pasisiūliau šiandien nuvykti Maskvon išsiaiškinti, kas atsitiko, bet atsakymo dar negavau. Šiaip jau kitų kokių neraminančių ženklų nėra, Estijoje bei Latvijoje ramu, tik PRAVDA buvo užsipuolusi Estiją už proangliškumą. Šis užsipuolimas, lygiai kaip Sovietų atėžimas anglams dėl Kripso siuntimo, tenka tur būt skaityti Sovietų pasigerinimu vokiečiams, kad nukreiptų jų dėmesį nuo savų užmačių Baltijoje.

Jei čia mus ištiktų katastrofa, tai užsieniuose likusios mūsų diplomatijos šefu skaitykite Lozoraitį, pirmuoju pavaduotoju Klimą, antruoju — Šaulį.

Gauna: Berlin, Roma, Paris, London, Washington, Stockholm.

Urbšys 288

Toji telegrama daugiau klausimų sukėlė, nei išsprendė. Būtent:

1) Ką reiškia posakis "užsieniuose likusios mūsų diplomatijos šefu skaitykite Lozoraitį, pirmuoju pavaduotoju Klimą, antruoju —

Šaulį"? Normalioj valstybinėj santvarkoj diplomatijos šefas yra užsienių reikalų ministeris. Jei būtų norėta Lozoraitį paskirti užsienių reikalų ministru, kad ir užsienyje reziduojančiu, būtų buvęs reikalingas Respublikos prezidento aktas. Mūsų diplomatai Washingtone ir Londone laikė jį esant tik pirmuoju tarp lygiųjų, "primus inter pares".

2) Ar ta telegrama buvo sudaryta Užsienio reikalų ar Diplomatine Tarnyba, ar tik diplomatų veiklą derinantis organas?

3) Jei Tarnyba, tai ar tos tarnybos vadovybė turėjo būti kolektyvinė — Lozoraitis, Klimas ir Šaulys, — ar vienasmeninė, atseit pavaduotojai gali reikšti tik kai pats šefas dėl vienos ar kitos priežasties negali pareigų eiti?

Vliko pirmininko atsiųstas Urbšio kolega paskutiniame Ministerių Kabinete, Ernestas Galvanauskas, tuo klausimu taip pasisakė:

"Tos telegramos genezė man tiksliai nežinoma. P. Lozoraitis lankėsi Kaune porą mėnesių (ar keletą savaitių) prieš Maskvos ultimatumą. — Jis apsilankė ir mano (kaipo Fin. Min.) kabinete. Interesavosi, ar informavosi, mūsų ūkiška ir finansine padėtimi. Iškėlė mūsų pasiuntinybės finansavimo klausimą, atsargų sudarymą, turėdamas galvoje Lietuvos nepriklausomybei grėsiančius pavojus. Pareiškiau, kad iš mano, kaip Fin. Min. pusės jau yra padaryta Užs. Reik. Ministeriui sugestija, nedelsiant pasiųsti pasiuntinybės avansus samatos ribose ir virš tos pasirūpinti sudaryti organą, kurs "katastrofai" įvykus galėtų disponuoti užsienyje persiūstomis ekstra sumomis. Vienam asmeniui, vienai atstovybei to paversti negalima. — Ant išmokėjimo "orderių" turi figuruoti bent 2 parašai. Be to, turėti atsargoj keleta kitų asmenų parašų etc. Patariau jam išsikalbėti tuo klausimu su Užs. Reik. ministru, — neatidėlioti to reikalo. Fin. ministeris reikalingus fondus suras. — Po to su p. Lozoraičiu pasikalbėjimo su juo nesimačiau, — taigi nežinau jo pasikalbėjimo turinio su Urbšiu. Kadangi p. Urbšys ypatingu aktyvumu, iniciatyva bei organizaciniais gabumais neatsižymėjo, tas reikalas tur būt taip ir pakibo "ore" kaip ir visa eilė kitų skubotų reikalų...

"Laisser passer, laisser faire", "plivi moi çoln po vole voln". Ir tik perkūnui trenkus, gal Urbšys pasiun-

tė telegramą, paskirdamas p. Lozoraitį "Diplomatijos šefu". — Jei ta sąvoka "diplomatinio korpuso šefas" suprasti diplomat. korp. doyen'as, tai tos telegramos tikslas būtų išrišti doyen'o klausimą, kurs po J. Baltrušaičio mirties rodos liko neišrištas "atviras, pakibęs ore." — Tiesa, doyen'o pasirinkimas, tai dipl. korpuso narių reikalas (tradicioniai). Doyen'o kvalifikacijos: amžius, titulas, tarnybos laikas, asmens autoritetas etc. Man rodos, jei neklystu, tos funkcijos priklausytų p. Žadeikiui. — Bet mūsų jaunas, be tradicijų, labai "margas" ir dalinai "pilkas" dipl. korpusas doyen'o klausimą vis atidėliojo. — Gal kilo ir "ambicijų" klausimas. — Jų mūsų siškių tarpe rodos netrūko. — Turint galvoje tokią "situaciją" ir trenkusį perkūną, gal Urbšys ir jautėsi priverstas išrišti tą klausimą "diktatoriškai", skubotai, — pasiųsdamas tą telegramą." Jei ta telegrama p. Urbšys turėjo galvoj paskirti p. Lozoraitį "Užsienio Reik. Min." nes Diplom. korpuso šefas yra užs. reik. ministru, tai ta telegrama neturi jokios juridinės reikšmės, nes užs. reik. ministrį skiria Respublikos Prezidentas, pritačius min. pirmininkui (resp. prezid. ir min. pirm. parašai). Be to, min. pirm. turi gauti pritarimus kitų Kabineto narių — (bendra atsakomybė už politiką). — Užs. Reik. Min. negali paskirti net Igalioto Ministerio. Tai Prezidento funkcija (pristato Užs. Reik. Min.). — Užs. Reik. Ministeris tegali paskirti "charge d'affaires", e. p. Ig. Ministerio etc. Diplom. Korpuso doyen'o funkcijos jums tur būt žinomos: jis, dip. korp. vardu, pareiškia Užs. Reik. Ministeriui diplom. korpuso pageidavimus prof. interesu: algas, atsakomybę etc. nuomonę įvairiais klausimais bendro ir konkretaus pobūdžio, ypač santykiuose su Užs. Reik. Minist. aparatu."

Ištrauka iš Ernesto Galvanausko laiško, rašyto 25. III. 51 M. Kru-pavičiui Lozoraičio šefystės reikalui.

WANTED EXPERIENCED
BROWN & SHARPE
Set-up men. Full or part time.
Money making opportunity for right men. Retirees are welcome.
For interview contact
926 E. Ten Mile Road
Hazel Park, Mich. 48030
313-545-1734 (43-45)

MACHINISTS
Immediate openings for skilled experience operators, full or part time, capable of performing setups on W&S automatic chucks and bar machines, semi skilled drill press, milling machine, punch press operators. Excellent starting wages with many benefits.
PROTOTYPE DEVELOPMENT
750 Hub Pkwy.
Valleyview, Ohio 44125
An Equal Opportunity Employer (42-45)

(Atkelta iš 1 psl.)

kas televizijos stotis. Buvo susuktas dokumentinis jo gyvenimo ir jo ekspedicijų filmas, susilaukęs labai didelio pasisekimo ir apdovanojamas specialia Sammy premija. Šis filmas buvo rodomas visoje Australijoje. Be šio filmo Truchano vardu Tasmanijoje yra pavadintas vienas valstybinis parkas, kai jo vardo labai gražiai išleista spalvota knyga, jau susilaukė kelių laidų. Gi mūsų lietuviai skautai, kurie susirinkę į rajoninę stovyklą kitų metų pradžioje Sydnejuje, šią savo stovyklą taip pat pavadino O. Truchano vardu.

KYLANTI MENININKĖ

Sydnejuje jau kelintą žymią premiją gauna jauna kylanti menininkė L. Kraucevičiūtė. Neseniai už mūsų garsiosios ir Australijoje jau penkerius metus skaitomos geriausios moters dailininkės E. Kubbos (lietuvių) portretą, L. Kraucevičiūtė gavo pagrindinę premiją. Gi dabar buvusioje Bankstown Art Society suruoštoje parodoje už savo kūrinių "Civic Centre", L. Kraucevičiūtė gavo aukščiausią šios parodos premiją.

Jeigu sesuo yra iškili menininkė, tai jos brolis D. Kraucevičius yra mūsų iškiliusis slidininkas, būsimoje Pabaltiečių žiemos šventėje Amerikoje, kurią rengia Clevelando slidininkai, atstovausias Australiją.

PLEČIASI LIETUVIŲ SODYBA

Gražiame Sydnejaus tolimesniame priemiestyje Engadine, kur savo gydytojo kabineta turi ir mūsų žinomas gydytojas, sportininkas dr. Leonas Petrauskas, randasi ir Sydnejaus Moterų Draugijos įkurtoji Lietuvių Sodyba. Šioje sodyboje spalio 15 dieną įvyko oficialus seklyčios atidarymas, kuriame be 200 lietuvių dalyvavo ir aukšti australų valdžios pareigūnai, savose kalbose iškeldami lietuvius ir jų įnašą į šio krašto socialinį gyvenimą, kai visuomeninių reikalų ministeris dar ir 500 dolerių auką pridėjo. Seklyčios šventinimo pareigas atliko Sydnejaus klebonas kun. B. Butkus, kai pačią seklyčią atidarė Krašto Valdybos pirmininkas prof. dr. A. Kabaila, tuo pačiu atidengdamas ir Australijos lietuvių garbės nario, senojo mūsų lietuvių a. a. Antano Baužės atminimo varinę lentą. Jis Australijoje darbavosi ir buvo Australijos Lietuvių S-gos pirmininkas, dar prieš pokariams emigrantams atvykus į Australiją. Jis buvo ir dabartinio bendruomenės laikraščio "Mūsų Pastogės"

įsteigėjas ir pirmasis leidėjas. Šio viso lietuviškosios sodybos projekto sugalvotoja ir jo taip sėkminga įvykdytoja yra Moterų Draugijos pirmininkė ir taip A. L. B. garbės narė Ona Baužienė. Jos pastangomis ši Moterų Draugija buvo valdžios įstaigose įregistruota kaip šalpos organizacija ir, stant pirmuosius butus, ji gavo nemažą dalį pinigų. Atidarymo iškilmės pravedė J. Viliūnienė, kai meninę programą atliko jaunieji Sūkurių šokėjai.

Su seklyčios atidarymu visas Lietuvių Sodybos darbas dar nėra baigtas. Numatoma pastatyti dar keli dviaukščiai nameliai su paskirais butais, gražiai sutvarkyti visą aplinką ir gal ateityje padaryti šią sodybą viso Sydnejaus lietuvių centru, taip išsireiškė pirmininkė O. Baužienė. Visus statybos darbus atliko lietuviai statybininkai Albinas Kutka ir Vytautas Mickevičius. Sveikinant Sydnejaus moteris, belieka joms palinkėti tik geriausios sėkmės jų darbuose.

LIETUVOS KLAUSIMAS AUSTRALIJOS SENATE

Per Tautos šventės minėjimą Melbourne buvo pasirašyta peticija dėl lietuvių disidentų neteisėto nubaudimo. Ši peticija buvo pasiųsta Senatui pirmininkui, kartu pridedant ir trumpą Li etuvos istorijos santrauką ir pridedant visų žinomų lietuvių disidentų pavardes, prašant tai iškelti Australijos Federaliniame Senate.

TARPTAUTINIS TAUT. ŠOKIŲ FESTIVALIS

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos Melbourne skyriaus valdyba Melbourne universiteto teatro salėje surengė tarptautinį tautinių šokių festivalį, kuris praėjo su didžiausiu pasisekimu. Dvi su puse valandos pilnas teatras žmonių stebėjo spalvingus austrų, estų, vietnamiečių, laotiečių, latvių, ukrainiečių ir mūsų lietuvių Gintaro ir Klumpakojo grupes. Svečius pasveikino ir vėliau po koncerto visus šokėjus pristatė Jaunimo Sąjungos pirmininkė Birutė Prašmutaitė. Šio festivalio organizatorė buvo Jadzė Vaičiulytė. Koncertas pavyko labai gerai ir žiūrovai koncertavo vadovams ir šokėjams atsilygino griausmingais plojimais.

Melbourn Klumpakojui, kuris taip gražiai šiame festivalyje pašoko tris šokius ir susilaukė daugiausiai ovacijų, vadovauja Anelė Morkūnienė (Kaminskaitė), kuri su Gyvataru viešėjo Australijoje ir, vėliau ištejęs, persikėlė į Melbourną ir tuoj pat įsijungė į tautinių šokių grupę ir jai vadovauja.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Toronto 'Volungės' Chicagoje

Didesnių choro vienetų koncertai Chicagoje ir kituose Amerikos miestuose yra gana retas reiškinys. Ši kartą pro mūsų padangę praskrido Toronto Volungės su muzikine vadove Dalia Skrinskaite-Viskontiene ir akompaniatore Silvija Freimaniene. Spalio 29 d. jų dainavimą girdėjome Jaunimo centre, Chicagoje.

Mažam ansamblui (10 dainininkių) muzikos vadovė pasirinko vien liaudies ir lietuvių kompozitorių dainas.

Chorinės kultūros ugdymas pas mus gerokai apleistas. Neturime geresnių sąlygų, išugdyti daugiau choro vienetų. Sunku išsilaikyti jau esamiems chrams. Viens po kito choro

ANTANAS NAKAS

dalyviai pranyksta iš ansamblių, o naujų iš jaunimo tarpo neatsiranda. Todėl Volungės vienetai reikia vertinti teigiamai ir visomis išgalėmis ji palaikyti gyvybingu.

Šio vieneto repertuare negirdėjome klasikinių kūrinių. Gal jais ir mažai kas domisi. Jaunieji nenori gyventi visą laiką atsigrižę į praeitį. Gal dėlto repertuaras papildomas šiuolaikinių kompozitorių dainomis: Gailevičiaus, Vaitkevičiaus, Noviko, Bražinsko, Saulyno ir kitų kompozitorių dainomis. Kai kurios jų labai artimos estradinio pobūdžio muzikai su tam tikru priemaišu liaudiškų melodijų.

Iš mažiau girdėtų dainų, kurios klausytojams patiko tenka paminėti Saulelę raudoną — Budriūno, Tu giružė — Kairiūkščio, Taip toli žadėta — Čiurlionio, Ko liūdi berželi — Venckaus, Pamylėjau vakar — Strolios skamba, skamba kanklės — Govedos, Vakarinė daina — Kairiūkščio.

Liaudies daina apima visas žmogaus gyvenimo sritis ir yra labai nevienodos vertės. Eidama iš lūpų į lūpas, iš kartos į kartą, liaudies daina keičiasi. Atsiranda tos pačios dainos keletas variantų. Kartais ji sutrumpinama, papildoma ir sužalojama. Sakoma, kad neturinti variantų daina — nėra liaudies daina.

Volungės ansamblis dai-

navimą pajvairino tam tikrais judėsiais arba scenoje atliekamais susigrupavimais. Šis reiškinys šiek tiek padėjo dainų monotoniškumui išvengti.

Koncerto repertuare kai kurios dainės labai paprastos (vos 8 taktų) harmoniškai nesudėtingos, posmai kartojami po keletą kartų. Garso atžvilgiu šie variantai per mažai spalvingi. Nebuvo ne vienos ciklinės formos dainos, sudarančios tonalinį vieningumą. Dainų skambėsysis anemiškas. Beveik visos dainos praskambėjo pusbalsiai (mezzo voce) kaip per sapną ar rūką, nors keletą dainelių buvo atliktos gyvai ir karštai (con brio). Ansamblio vadovė Viskontienė dirigavo sumaniai ir gyvai, visada nurodydama ir iškel-dama dainos privalumus,

tačiau jos dirigavimas nevisada rasdavo atgarsio vi-same ansamblyje. Iš 10 dainininkių laukėmė nors šiek tiek didesnio, bet nuosai-kaus forte arba pakilimo, kuris, nežiūrint dirigentės pastangų, nepraskambėda-vo. Matyti dainininkės ne-labai pasižymi balsingumu ir mezzo voce sąskambis vis užviešpataudavo salėje. Toks dainavimo būdas pri-mena parapijinį vieneta — susėdo mergaitės pusbalsiu padainavo, palingavo ir vi-si išsiskirstė patenkinti ir laimingi.

Iš Volungės vieneto, pa-pildžius jį balsingesnėm dainininkėm (kurias labai sunku priprašyti ansamblyje dalyvauti) susidarytų ge-ras meniškasis vienetas. An-samblio dīkcija labai aiški ir gera.

Žinau, kad kritikavimas yra kaip vaistas, kuris sukelia neigiamą reakciją, jei jis duodamas perdidelėmis dozomis, tačiau ty-la yra dar aštresnė kritika.

Koncertą suorganizavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centras.

Paskambinimas į Europą leidžia jums pasijusti taip arti ir kainuoja taip mažai.

Jūs gyvenate Amerikoje visą savo gyvenimą, bet ar nebuvo jūsų tėvai gimę kitame krašte?

Už vandenyno ar neturite giminių kurių neesate matę? Išskyrus nuotraukose.

Girdėjimas jų balso priartintų jus daug labiau negu laiškas.

Atrasite savo antrąją kilmę. Padėkite savo tėvams grįžti vizitui. Telefonu. Yra lengviau ir pigiau negu jūs galvojate.

Skambinkite tiesiog iš bile kurios vietos Amerikoje

(išskyrus Aliaską ir Hawaii) beveik į visą pasaulį.

Naktį (5 p. m. iki 5 a. m.) ir sekmadienį skambinimai paprastai pigiausi.

Pavyzdžiui, yra tik \$5.10 plus taksai į Belgiją ar Italiją. Ir jei jūs skambinate į Angliją, jūs galite išsukti tiesioginiai tik už \$3.60 plus taksai. Papildomoms informacijom tiesioginio skambinimo pasitikrinkite Call Guide sekcijoje jūsų White Page Directory).

Operatorius jums pagelbės ir gauti telefono numerį kurio jūs neturėtumėte.

Jūs galite jaustis arti giminių nežiūrint kaip toli būtumėte.

Ohio Bell

• Regensburg-Scheinfel-do gimnazijos buvusių mo-kytojų ir mokinių suvažia-vimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 25 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Programoje: šv. Mišios mirusių prisimini-mui, bendri pusryčiai ir at-sipažinimo vakariene. Re-gistruotis iki lapkričio 18 d. pas Al. Andriušaitę-Li-kanderienę, 6556 So. Tal-man Ave., Chicago, Illinois 60629, telef. 312-737-9057.

LITHOGRAPHER
COMBINATION SEPARATOR
& DOT ETCHER
FOR SUNNY SOUTH FLORIDA
CORPORATION

To take full charge of in-plant opera-tion. Must be experienced in making quality separations. Familiar working with enlarger. Excellent working con-ditions, good pay and benefits.
Phone collect (305) 525-9249

OR WRITE TO
DICK DEUTSCH CO.
2520 S. W. 30TH AVE.
HALLANDALE, FLA. 33007
(45-46)

WANTED EXPERIENCED
POWER SEWING
MACHINE OPERATORS
AND
CUTTERS
For Canvas.
FRINGE BENEFITS
313-895-2000
(45-48)

DIEMAKERS

Job Shop Experience
HIGH HOURLY RATE

Retirement benefits
plus all other fringe
benefits

New modern shop
Steady work

H & P
Die & Stamping C.
4650 Tiedeman Rd.
Cleveland, Ohio 44144
(43-45)

Asperinas nepagelbės – operacijos reikia

Savojo spaudoj ir žodžių mums narsumo per akis. Kai kurie laikraščiai žydų klausimu gatavi su liūtais imtis už plaukų. Gal tai ir gerai, gal ir gražu, bet iš tos kuliavos nebyra grūdai. O nebyra dėlto, kad mes nenorim, gal net vengiam iš peties pakelti žydų mums metamus kaltinimus, nes mes nuovokos gilumoje su prantam uždavinio dydį ir svorį.

Taigi, dydį ir svorį pravartu turėti galvoje, jeigu mes norime nusikratyti žmogžudžių etiketės, planingai mums klįjuojamos. Planingai, negailint laiko, pastangų, negailint lėšų.

Laiko tai mes turim, bet apsidairykim ir supraskim, kaip mes tą laiką sunaudojam. Kol dirbam galvodami apie auksinės pensijos dienas, to laiko mažai, bet kai ką dar padarom ir kultūriniam, visuomeniniam užsimojimams. Ir štai tos auksinės pensininko dienos užkemšomos klubuose šaltų barščių pietumis, rūpesčiais, kas bus, kai infliacija sutirpdys sąskaitas bankuose, pensijas, rietenomis.

Dabar ne nuodėmė manyti, kad ir po 65 metų žmogus dar gali daug gero, gražaus nuriesti. O ir atmintis tebėra rūščiai gyva praeities pergyvenimais namuose, bėgimuose, įsikūrimuose, persikūrimuose prie šiltų vandenų, betriūsių vandenių, betriūsių dėl gerovės, dėl patogumų.

Man rodos, pensininkai gali ir gal turėtų susirūpinti dabar gyvėjančia ir tolydžio augančia lietuvių ir žydų praeitimi, kuri neturi panašių aštrumų visoj žydų ir lietuvių istorijoje. Pareiga, rūpintis laisvės atstatymu tėvų žemėje, bet ar mažesnė pareiga apginti lietuvių-tautiečio, lietuvių-žmogaus garbę, sąžinę, žmogiškumą?

Uždavinys didelis. Ir jėgų nebus per daug, nors ir visų garu sukrustum.

Reikia pasimokyti, matyti, kaip žydai mums klįjuoja žmogžudžių nusikaltimus. Jie nei iš tolo nenori ir minėti ką jie su L. kompartijos pagalba, NKVD užvaldymu padarė Lietuvai ir lietuviams ir nuo jų atšlijusiems tiems patiems žydams 1940-41 m. Buvę kompartiečiai, NKVD-KGB talpininkais tose įstaigose išugdę žiaurų charakterį, žinias, priemones, dabar panaudoje tai Izraelyje ir Lietuvoje ir čia. Jie viską pradeda nuo lietuvių partizanų-fašistų sukilėlių 1940 metų vasaros. Pradeda ir baigia.

Mes vis dar knygnešių gadynės priemonėmis ir romantikų užsidegimu labai narsūs savo spaudoje, susirinkimuose. Norim ar neno-

ALGIRDAS DOMEIKA

rim, reikia iškišti nosį už savo rezidencijos kampo, daug jėgų, daug lėšų reikalaujančiai darbymetei.

Mus reikia tikrai sužinoti, kodėl, kas iššudė Pravaniškiuose? Reikia sužinoti, (nors mes gerai žinom) bet juodu ant balto dokumentuoti Rainių miškelio skerdynes. Mums reikia surinkti enkavedistų-žydų palydovų pavardes, kurie gelbėdami savo kailį surinko Kauno autobusus ir tol kalinius vėžė, kol užteko benzino... po to buvo Červenė. Stebuklu išlikęs Červenės skerdynėse pulkininkas J. Tumas asmeniškai pažino daugumą palydovų, kurie kartais tardavosi blogu Kauno senamiesčio rusišku žargonu. Pulkininkas J. Tumas jau nusinešė į kapus liudijimus ir žinias, kaip ir daktaras A. Garmus ir kiti.

Vokiečių gestapas surado daug dokumentų, atvėrusių žydų-enkavedistų ir partiečių planus: ištremti apie 150,000 Lietuvos gyventojų. Vokiečiai buvo kuklesni, jų Die Schwartz Korp ruošė šešias dešimtis tūkstančių kulų Lietuvos inteligentijos sunaikinimui.

Jeigu ne karas, jeigu ne pralaimėjimas — abiejų planai būtų buvę įvykdyti.

Nujausdami artėjančią karą, NKVD siuntė Kremlui raportus apie nacių įsigalėjimą Lietuvoje ir jų pavojų. Ne didelė paslaptis — Lietuvos NKVD sudarė 40% Lietuvos žydų ir 45% atvykusių iš Maskvos, kurių žymi dalis buvo žydai. Lietuvos kompartiečiai žydai pasiūlė užmūryti kalėjimų langus, nes jie pasisakė kaip pro langus susikalbėdavo su — "smetoninių" kalėjimų kaliniais. Ir "lietuviškas" NKVD juokė iš "smetoninių kalėjimų", kur buvo partiniai kursai, bibliotekos, giminių lankimai, siuntiniai.

Aš tikiu, kad be žydų talcos, kuri buvo pražūtinga ir Raudonajai armijai, nebūtų buvę išvežimų. Gal ir būtų buvę, bet ne tokie žiaurūs, ne tokio masto.

Maskvai neparūpinus pakankamai vagonų Krem-

liaus ir mūsų NKVD pastangomis buvo prigrūsti vagonai, be maisto, be vandens, nes reikėjo įvykdyti grafiką, planą. Ir vykdė be jokios atodairos, nekalbant apie žmoniškumą.

Daug žinių dar galima surinkti iš kalėjimuose kankintųjų tremtinių, bet laikas jų skaičių kasdien mažina. Dar galima gauti žinių ir iš Lietuvos, net partiečių, kurie gerai žino ir atsimeina ir pirmąją okupaciją ir partizanų žudymą. Geras darbas Katalikų kronika, bet dar geresnė Kronika — mūsų tautos kančių keliai.

Dabar iškilęs ginčas mūsų ir žydų interesų spaudoje nenurims. Mums reikės atsiliepti, jeigu mes norim būti tuo, kas turi būti: savo tautos vardo, garbės gynėjai.

Juokingai skamba kai kurių mūsų intedektualų, vadinamų pažangiųjų tvirtinimų į žydų šmeižtus esanti pirmųjų žydų šmeižtus esanti Kremliaus propagandos sugestija, gal net valia. Kai žydai naudojami Kremliaus paslaugomis dešimtis metų, mes čia vis dar žaksim, atrajojame mūsų pačių prasiimanymais. Kovoje prieš milžinišką žydų kampaniją aš naudočiau ir paties juodžiausio velnio paslaugas, jei tik žinočiau jo adresą ar telefoną.

TELLER TRAINEES

East & West Side Openings

FLOATS

FULL TIME float positions available. Will be traveling on the East side, West side and downtown branches.

GOOD SALARY. EXCELLENT WORKING CONDITIONS AND BENEFITS.

If you have handled large sums of cash or an accounting background we want to talk with you.

Apply in person, Personnel Department, 15th floor of our tower complex.

CLEVELAND TRUST

900 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44115

Equal Opportunity Employer M/F (42-45)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED EYE BURNER

East Side, good pay and benefits, plus overtime. Apply in Person or call for appointment 216-292-7670

LYMAN STEEL CO.

4947 Commerce Parkway,
Warrensville Heights, Ohio

(42-31)

■ Laiškai Dirvai

KAIP ATsiranda KEISTI MITOLOGINIAI VARDAI

Paskutiniu laiku mūsų laikraščiai ypač pagarsėjo dideliu spaudos klaidų kiekiu arba rinkėjų ir korektorių neatydumu. Juokingiausias klaidas padarė Naujienos, atspausdindamos "Rastūno", vietoj "Bastūno", ir "naujųjų baiku", vietoj "naujųjų laikų", o Drauge skaitėme apie "900 ateitininkų", vietoj "akeininkų". Mano parašytoje J. Lebedžio knygos recenzijoje Drauge (1978. IX. 30) irgi padaryta visa eilė prasmę pakeičiančių klaidų. Pvz. atspausa "slenkstelyje", vietoje "slenkstyje" ir "tenelieka", vietoj "teneatlieka". Yra skirtumas tarp namo slenkščio ir nugaraulio slankstelio.

Ypač nemalonios yra dvi dievų vardus iškrepiančios klaidos: vietoj "Pagirnis" dukart atspausa "Pagirinis" ir vietoj "Andeini" atspausa "Andeni". Mano rankraštis buvo labai aiškus, mašinėle rašytas. Ir kalbama buvo apie būtybę, kuri "po girnomis" gyvenanti. Toliau jau teisingai atspausa. Blogiausia, kad ir "Pagirinis" yra geras lietuviškas žodis, tad kai kas galės pamanyti, jog buvo tikima į kokią "pagiry gyvenančią" dievybę. Štai tau ir atsirado naujas miško dievas! Jei šių dienų gerai lietuviškai moką rinkėjai ir korektoriai padaro tokias klaidas, tai ko benorėti iš tų raštininkų ir spaustuvininkų, gyvenusių prieš tris šimtmečius, kurie menkai ar ar ir visai lietuviškai nemokėjo?! Užtat ir atsirado tokie dievų vardai, kaip Bieaukuri, Dirvolira ir Nosolum.

Ta proga panagrinėsime kitą panašų atvejį. Praetorius 17 a. gale paminėjo vyrišką miško dievybę "Girstys" ir "Gyrotys" — der Waldgott, Sylvanus. Brodowski apie 1744 m. rašė "Girristis", o jį sekdamas Ruhigas apie 1747 m. jau parašė "Girsystis", gal spaudos klaida vietoj "Girstis". Atrodė, kad tas vardas turi ryšį su "giria", bet

kokia iš tikrųjų buvo jo forma, tai nė kalbininkui P. Skardžiui nepavyko įtikinamai nustatyti (žr. Aidai, 1954, nr. 5). Jis atmetė mano spėjimą, kad galėjo būti "Giraitis" ar "Girytis", bet laikė tikresnėmis formomis "Girstys" ir "Girstis", kurios nieko bendra neturį su "giria". Skardžius rašė: "Jeigu kas dabar imtųsi etimologizuoti "Girstį" nežinodamas jo tikrosios kilmės, galėtų kažinko prigalvoti." Taip dažnai atsitinka dėl klaidingai užrašytų ar atspausdintų mitologinių vardų. Mat pagal Skardžių "Girstys" esąs Praetoriaus padarytas iš Lasickio paminėto "Prigirstitis" (nuo "prigirsti"), tad neturįs nieko bendra su "giria". O kaip atsirado Praetoriaus "Gyrotys" ir Brodowskio "Girstis", tai nė Skardžius nespėjo. Gal jų tokia pat kilmė, kaip ir "Pagirinio", kuris atsirado dėl korektoriaus neapsižiūrėjimo 1978 metais.

Dr. J. Balys

POWER PLANT ENGINEER

Rochester area, mid night shift. Must have 1st class unlimited stationery engineer licence for high pressure steam.

Call 313-651-9081, Ext. 219

Equal Opportunity Employer M/F
PARKE-DAVIS

(44-46)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED EXTRUSION OPERATORS DIE MAKERS

Experienced PVC extrusion operators & die makers to work in Tampa, Fla., the land of sunshine & health. Good wages-good benefits-good security.
PAN AMERICAN PLASTICS CO.
2835 Overpass Rd.
Tampa, Fla. 33619
813-623-2461

(44-2)

CUSTODIANS

Large hospital is seeking experienced custodians and individuals interested in our custodians training program. Seeking custodians experienced in operating automatic and manual equipment and familiar with house-keeping supplies and cleaning procedures or will train. Excellent paid benefits program.

CALL MR. PESEC:
216-795-6000, Ext. 3531

MT. SINAI HOSPITAL

University Circle,
Cleveland, Ohio 44106

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

VYTAUTAS ALANTAS

ŠACHMATŲ PARTIJA SU GILTINE

DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTA NOVELĖ

Butas Antakalnyje buvo ne per didžiausias, bet apibaldintas padoriai. Svetainėje, ties tamsiai raudona, žema sofa, tysojo didelis, ryškiai raudono ir juodo rašto išmargintas kilimas, apvedžiotas ugniaspalviais kuta, kurie vakaro sutemose atrodė, lyg patiesalo pakraščiuose būtų išsiurbę gyvačiukai. Krito akysna visame kambaryje išmėtytos raudonos dėmės. Ant lietuviška staltiesėle užtiesto kavinio staliuko, tirštai raudonai nudažytoje vazoje, raudonavo dirbtinių rožių puokštė, prie sofos stovinti rausvo šilko gaubtuvu užvožta lempa skleidė švelnią šviesą, tik sienos švietė baltutėliai, tarsi buto įnamiai būtų norėję baltame fone labiau išryškinti raudonus taškus.

Durys į balkoną buvo praviros. Iš antro aukšto matėsi už tvoros santėmių apgobtos kapinės. Vietomis baltavo ir juodavo kryžiai bei paminklai, pasislėpę po tamsiomis medžių kupetomis. Daiktais tarp kapų mirguliavo švieselės: matyt, giminės buvo atėję aplankyti mirusiųjų ir pasislėpę žibino žvakeles.

Balkone sėdėjo Eglė Ramotienė ir skaitė knygą. Buvo ramus, šiltas vakaras. Kartkartėmis ji pakeldavo pavargusias akis nuo knygos ir apžvelgdavo pakalnėje dunksantį miestą. Netolimais stiebėsi Šv. Petro ir Povilo bažnyčios bokštai, o slėnyje saulėlydžio spinduliuose žibėjo maldyklų bonės. Daiktais žybčiojo Neries tekmė. Miestą dengė tyras, tamsiai mėlynas padangių skliautas. Eglė klausėsi idėmiai ir jai rodėsi Karalių Miestą bežiant neramiai ...

Svetainėje Marijonas Ramotas užgesino televiziją ir, išėjęs į balkoną, atsisėdo šalia žmonos. Jis paėmė nuo Eglės kelių knygą ir balsiai perskaitė:

Čia kelias į dejonų viešpatystę,
Čia kelias ten, kur skausmai ir kančia,
Čia kelias į šešėlių karalystę ...
Čonai įžengus, viltį mesk į šalį ...

- Nesuprantu, kam gaišinti laiką tokiems skaitalams? Jokio pragaro nėra, ir tas Dantės veikalas tėra viduramžių tamsybių ir fanatizmo padaras. Verčiau paskaitytum kokį sentimentalų romanėlį. Visus tuos tamsybininkus - į šiukšlyną!

- Dantės Pragaras, sakai, viduramžių fanatizmo ir obskurantizmo padaras, o kokio amžiaus raudonojo šėtono pragaras, kuris išikūrė mūsų žemėje? - paklausė Eglė, nežiūrėdama į vyrą.

- Geriau apie tai nekalbėkime ... - Ramotas apsidairė.

- Žmonės lanko kankinių kapines: eisiu ir aš aplankyti savo brolio kapą, - Eglė buvo beatsistojanti išeiti.

- Tu niekur neisi, - vyras pagriebė jai už rankos ir vėl pasodino šalia savęs. - Ar užmiršai, kad šį vakar mes laukiame svečio? O antra, man iki gyvo kaulo įgriso tie tavo pakaruokliški svaichioimai! Kam taip imtis į širdį? Kas praėjo - praėjo! Tavo brolis mirė, ir taškas!

- Jis nemirė savo mirtimi: jis buvo išduotas ir nukankintas, - Eglė prašnabždėjo, neatitraukdama akių nuo kapinių.

- Gerai, gerai, jis mirė, ar buvo, kaip sakai, nukankintas, koks skirtumas? Jo byla baigta ir po visam, - vyras nekantravo.

- Tau gal baigta, tik ne man. Aš vis vien išaiškinsiu, kas jį išdavė. Jis buvo išduotas, aš žinau.

- Iš kur tu taip gerai žinai? - pašaipiai paklausė vyras. - O jei ir žinai, tai paslaptį nešiok.

- Iš kur tu taip gerai žinai? - pašaipiai paklausė vyras. - O jei ir žinai, tai paslaptį nešiok paslėpusi užantyje, kaip užtaisyta bomba. Jei netyčia prasižiosi, pati išlėksi į orą. Geriau negalvok apie tai, užmiršk!

- Kas, kad aš tylėsiu? Už mane kalbės, antai, palaidotų kankinių vėlės, o tarp jų ir mano brolio vėlė, - ji ištiesė ranką kapinių link.

- Kvailystė: mirusieji tyli ...

- Vidunakčiais sapnuoju, - ji pertraukė vyrą, - kad brolis, rodos, pakyla iš kapo ir plavinėja viršum miesto su užnerta ant kaklo kilpa. Jis kažko ieško giliomis, kaip juodos skylės akimis ...

- Prisiskaičiusi apie visokius pragaro vaiduoklius, tu visai pakvaišai, - vyras atsakė su panieka.

- Šiais laikais niekas virvių nusikaltėliams ant kaklo neneria: yra geresnių priemonių, o antra, sakau, mokslas seniai visas pamėklės išvaikė. Tu ir imi sirgti nervais, o tai labai pavojinga liga turėtų eiti pas psichiatrą ... Ne, pas daktarą tu negali eiti, pavojinga, - jis pertraukė pats save. -

Proto gydytojai užverbuoti. Geriausiai padarytum, kad laikytum liežuvį už dantų.

- Vakar vėl sapnavau Justą, - Eglė kalbėjo toliau, lyg visiškai nebūtų nugirdusi paskutiniųjų vyro žodžių. - Šįkart jis labai nusiminęs dūlino gatve galvą nuleidęs. Man rodos, jis vis kažko ieško: gal niekšo, kuris jį išdavė?

- Užsičiaupk, sakau! - Ramotas pagriebė jos vėsią, švelnią ranką ir iki skausmo sugniaužė savo plačioje, šiurkščioje plaštakoje. - Argi tokia kvaiša esi ir nesupranti, kad, išsprukęs ne vietoje žodis, ir tave nuvarys į kapus. Ar tu akla, ar nematai, kad mūsų visas gyvenimas pastatytas ant kortos? Giltinė, kaip šešėlis, mus sekioja. Menkiausias slystelėjimas į šalį, ir mūsų dainelė sudainuota.

- Aš vis vien išaiškinsiu, kas mano brolių išdavė, - Eglė tarstelėjo patylėjusi, ištraukdama ranką iš jo gniaužto.

Ramotas sukando lūpas iki skausmo, stengdamasis sutramdyti savo pyktį.

Dingus broliui, Eglė visą laiką vilkėjo juodu, tarsi gedulo apdaru. Vyrui tai nepatiko, tačiau jo prašoma, o kartais ir reikalaujama mesti tą 'gedulo maskaradą', ji nuleisdavo negirdomis. Jauna moteris užsidarė savyje, nuo jo nusvetimėjo ir vyras kartais pasijusdavo, lyg būtų išvarytas iš namų. Tas šeimos savitarpio santykių irimas jį erzino, pykino ir varė iš kantrybės.

Marius žvilgtelėjo į žmoną per šalį. Jos gražūs gelsvi plaukai, glotniai sušukuoti ir parišti kaspinėliu ant pakaušio, priminė gintaro spalvą ir švytėjo mėnėsienoje, o didelės, kažkaip užmiršusios juoktis akys klaidžiojo kažkuriuose jam nepasiekiamuose toliuose. Jis nepajėgė nusikratyti itarimu ją kažką slepiančią. Apie ką ji visą laiką galvoja? Ir kartais ji persmelkdavo šiurpus klausimas: ar ta švelni ir geraširdė moteris galėtų virsti piktą, kerštingą ragana?

Ramotas paglostė jos padėtą ant balkono turėklų ranką ir draugiškai priminė, kad metas ruošti svečiui vakarienę.

- Aš nenoriu, kad tas tavo svečias ateitų, - Eglė aiškintgai papūtė lūpas.

- Juokauji, brangioji! Mnojojiedovas mano viršininkas, daug man padėjo kopti tarnybos laiptais. O pažiūrėk į mūsų butą! Kad ne jis, mes dar ir šiandien tebelindėtume kokioje šuns būdoje! Jis mūsų geradarys. O be to, neužmiršk, aš jį pakviečiau.

Eglė neatsakė nieko, bet iš vietos nepajudėjo. Ramotas, tarsi būtų pamiršęs svečią, atmetė galvą ant kėdės atlašo ir klaidžiojo akimis po žvaigždėtą padangę, kamuodamasis ispėti labai didelę ir painią mislę.

- Kas iš manęs pasidarė? Kokio velnio košės aš priedžiau? - jis varė nepabaigiamą monologą su savimi. - Juk buvau nulipdytas iš lietuviško molio, mano smegeninė buvo išdažyta tautiečių spalvomis, o kažkas kliūstelėjo ten raudonų dažų kibirą ir viską suteršė. Kodėlgi pasidariau raudonas, jei buvau baltas? Kuriam galui aš prakaituoju nurašyti nuo padangių mūsų Aušrinę ir ten pakabinti raudoną liktarną? - Ramotas metė žvilgsnį į patekėjusią Aušrinę. - O pikčiausia, kodėl aš lyg iš kokio keršto talkinu jiems dergloti savo žemę? Dėl kokios velniavos aš nusigrėžiau nuo Gedimino kalno ir įsipoksojau į Kremliaus bokštus? Kartais pasijuntu taip, lyg kad savo dvasioje nešiočiau lavoną: ten kažkas mirė. - Marius žvilgtelėjo į vakaro sutemose dunksantį Gedimino kalną, kuris, kaip kelrodis, kyšojo iš nuskenkusio pasaulio ...

- Kodėl? Kodėl? Kodėl? - Jis irzliai murmėjo sau vienas. - Todėl, kad kažkas apiplėšė mane ir sujaukė mano gyvenimą! Kažkas padarė iš manęs hibridą, mišrūną! Mokykloje man pompavo: būk raudonas! Tėvai, išpūtė žandus, pūtė: būk baltas! Kaip futbolo sviedinį jie spardė mane nuo vienu vartų prie kitų, putodami išimušti golą savo naudai; spardė atkakliai, be pasigailėjimo. Vėlnių ir angelų piautynės dėl mano sielos, cha! Tur būt, mano vargšė sielą laimėjo galingieji. Juk ar galėjo būti kitaip? Jų komanda buvo stipresnė, bet viena mano koja vis vien paliko įmerkta lietuviškame raugale. Taip ir pasidariau mišrūnas: tautinė forma, socialistinis turinys! Po vėlnių, kokio abrakadabra!

Santykiuose su išoriniu pasauliu Ramotas jaučėsi, lyg būtų varinėjamas iš vienos teismo salės į kitą. Vieni jį teisino ir apšaukė pažanguoliu bei kovotoju už naują pasaulį, kitiems jis liko tautos

atskalūnas ir prakeiktas išdavikas. Tačiau kaltinamas ir teisiamas jis nesidavė ir atkakliai plovėsi rankas teisindamasis, kad esąs tik menkas padaras istorinio likimo žaisliukas, vykdamas jam pirmą svetimą valią. Pagrindinis jo filosofijos dėsnių buvo tas, kad perkūno plaštaka neatmuši, o gyventi juk reikia. - Šioje vietoje Ramotas savo apmąstymus griežtai nutraukė, tarsi pastatytą mas barikadą, už kurios toliau eiti nenori.

Savo širdies gilumoje Ramotas nešiojosi nuoskaudą, kuri pastūmė jį į žengti lemiamą žingsnį, bet kurios prisiminti nenorėjo. Gimnaziją jis baigė vargais-negalais, bet toliau jo gyvenimas nuėjo kampuotais vingiais. Buvo įstojęs į universitetą, lyg ir norėjo studijuoti teisę, bet dėl palaidaus gyvenimo ir tinginiavimo aukštosios mokyklos durys jam užsidarė. Paskum tarnavo pašte, dirbo autobazėje, pagaliau kažkas kyštelėjo jam mintį pamėginti bokšą. Čia jis išsilaikė ilgiausiai: buvo stiprus vyras, o ir aplamai muštynes mėgo. Ramotas buvo bekopias į Lietuvos vidutinio svorio čempionatą ir savo tikslą, gal būt būtų pasiekęs, jei ne tos rungtynės su to paties svorio boksiniu Kozlovu. Ir tą vyrą jis būtų paguldęs, jei nebūtų gavęs baisaus smūgio į paširdžius. Iš ringo jis buvo nešte išneštas ir atsipeikėjo tik persirengimo kambaryje.

Smūgis buvo aiškiai neteisėtas, bet kitą dieną sporto spauda vis vien paskelbė didelėmis antraštemis Kozlovą laimėjus didele taškų persvara. O ir teisėjas buvo lietuvis ...

Taip baigėsi Ramoto boksiningo karjera. Iš ringo jis pasitraukė palūžęs, nusivylęs ir įtūžęs ant viso pasaulio. Jam pasidarė viskas pernėk. Jis nebeturėjo nei kur, kei iš ko gyventi. Tam tikri žmonės pasiūlė jam darbą saugume. Ramotas sutiko be atsikalbinėjimų.

- Metas pradėti gyventi ramiai ir pastoviai, - jis tada prasišiepė sarkastiškai.

Eglė dėjos klaidžiojanti akimis po kapines, bet iš tikrųjų jų nematė: jas užstojo stambus, kaip sukietėjusiais bruožais, pavandenijusiais pakiais ir mėsingomis lūpomis Mariaus veidas. Jo slogią išraišką kiek švelnino tamsūs, viršukaktėje pasigirbanavę plaukai ir maža duobutė pasmakrėje. Eglė ilgesingai prisiminė jauną vyrą, kai jie susipažino: jis buvo gražus, patrauklus vaikiną, bet per anksti sentelėjo, akyse užgėso jaunystės žiburėliai, o jų vietoje atsirado kietas, neatlaidus, kartais baugus žvilgsnis.

Paskum Eglė apmetė akimis Vilniaus šventyklų bokštų viršūnes, stabtelėdama ties šviesiais Neries tekės lopais. Ji idėmiai klausėsi, ar vėl nepasigirs lyg iš nakties sutemų, lyg iš praeities glūdomos ataidantis vilkų staugimas. Naktimis ji sapnuoja, kad legendinių žvėrių kauksmas plinta po Katedros aikštę, atsitrenkia į mūrus ir pabyra ant grindinio, tarytum sudužusio stiklo dūzenos. Kartais staugimas artėja, kartais tolsta, protarpiais vilkai staugia grėmingai ir kerštingai, tik retkarčiais jų balsuose pasigirsta vilties atsidėjimai. Eglei dingojasi juos staugiant iš prasmejusio pasaulio, atriboto nuo dabarties stora, priešų pastatyta siena, bet jai be galo artimo ir brangaus.

- Vakar sapnavau, - pratarė Eglė po ilgo tylėjimo, - kad viršum miesto švaistosi Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje nuo sienų atsiplėšusios giltinės ir kapojasi dalgiais su sidabriniais šarvų riteriais, nušokusiais nuo Katedros sienų nišų, o iš Panerių kalnų, rodos, jiems į talką atsuoliuoja su savo pulkais milžinas karalius Vilnius. Aš, rodos, drebu iš baimės, kad pikteivos neužvaldytų miesto, bet tą akimirką atsiveria Gedimino kalne pilis ir išeina karaliai auksinėm karūnom ir tviskančiais šarvais. Jie sustoja pakraštyje ir žiūri į siaučiančią pakalnėje kovą, padėję rankas ant didelių kalavių rankenų ir tarsi galvoja, kas daryti. Tik kai karalius Gediminas mostelėja ranka, regis, šalia jo tupintis didelis Geležinis Vilkas pratisai sustaigia ir vienu šuoliu šoka nuo kalno, o paskui jį, rodos, pasileidžia visa gauja vilkų. Katedros aikštėje užsiliepsnoja žiaurios kautynės: čerška kardai, skamba dalgiai, giltinės plasnoja demoniškais sparnais, ant kalno gaudžia trimatai. Aš pabundu visa sušilusi ir ilgai negaliu užmigti, galvodama, ką toks sapnas galėtų reikšti. O gi kai vėl užmiegu ...

- Kokią velniavą dar susapnavai? - vyras klausia pašaipiai.

(Bus daugiau)

Maskvos pralaimėjimai

(12)

RIMAS DAIGŪNAS

Priimta kalbėti apie visokeriopos Maskvos laimėjimus: Afrikos subolševikinimą, Vakarų Europos terorizavimą, NATO silpnumą, Helsinkio akte įtvirtintais valstybinių sienų revizijos užšaldymais, sovietinio laivyno plėtra vandenynuose ir Eurokomunizmo silpnėjimą. Daug yra faktorių, kurie baugina pasaulinę laisvąją visuomenę bolševikinės vergijos pavojais.

Maskva noriai linksniuoją savo tikrus ir tariamus laimėjimus. Bet Maskva bijo net sumikčioti apie savo agresijos fronto properšas. O tokių nestokoja.

1977 metais buvo Sovietų triukšmingo jubiliejaus metai. Gal būt senose vizijose tai turėjo būti raudonosios vėliavos pastatymo ant abiejų polių metai. Taip neįvyko. Maskva visais būdais knisiasi po savo propagandinės iliuzijos mėšlyną ir tyli.

Visuose europiniuose SSSR satelituose produkcijos indeksai kritę. Tie indeksai nėra iš tolo neprilygsta laisvųjų jų kaimynų produkcijos lygiui. Kiekvienas kraštas, į kurį įkėlė savo batą militarinė sovietinė kontrolė fatališkai praranda ekonominį pajumą. Visuomenė pradeda skursti ekonomiškai ir moraliai.

Didelės viltys įtvirtinti "socialistinį" režimą Portugalijoje, Ispanijoje ir Graikijoje, pasirodė tuščios.

Belgradas nebuvo visiškai Maskvos triumfas, kaip to Kremlius laukė. Helsinkio aktas įgavo nemalonų prieskonį dėl žydų emigracijos vis didėjančių reikalavimų. Disidentų bylos atskambėjo laisvame pasaulyje didesniais aidesiais, kaip kad to laukė Kremlius.

Artimųjų Rytų kivičiai — Izraelis, Egiptas, Libanas, Sirija — visiškai nepateisino Maskvos lūkesčių, kad ant tų valstybių griūvėsių iškils sovietinė žvaigždė. Maskva prarado čia įvykių kontrolę. Maskva priversta čia tik iš tolo stebėti įvykius.

Artimųjų Rytų reikalams Maskva išleido bilijonus rublių, bet tas vežimas, jų požiūriu, stovi vietoje. Itakingiausias arabų kraštas, Saudi Arabija, per keturisdešimt metų neturi SSSR atstovo savo sostinėje.

Įdėtos į Sudaną viltys pasibaigė, Sudano prezidentui pareiškus: sovietinių pareigūnų buvimas mūsų teritorijoje visados surištas su brutaliais ketinimais prievartauti, todėl mes pareiškiamo jums: rankas šalyn nuo Afrikos!

Iš Sudano sovietus išvarė, kaip anksčiau juos išspyrė iš Egipto. Etiopija ima atsipeikėti ir palengva Maskva netenka ten įtakos. Mask-

vos padiktuotas "draugiškasis susitarimas" Etiopijoje jau tik popieriaus lakšais. Angola vienintelė, bet netikra SSSR "bičiulė", draskoma ideologinių prieštaravimų ir vis netvirtai Kubos samdinių kontroliuojama. Pati Kuba tampa visai nereikalingu apsisunkinimu. Kadai vadinamam "revolveriui į Washingtoną" sovietai bilijonus sukiojo ekonominiams išsilaikymui. Dabar ta Kuba, ginklams modernėjant, neturi strateginės reikšmės, o politiniai-propagandinės reikšmės ji niekad nebuvo užkariavusi.

Nors "socialistinis" Vietnamas flirtuoja su Maskva, bet Kambodija lieka Pekino kontroliuojama. Laos visiškai bereikšmė teritorija.

Ir staiga, kaip perkūnas iš giedro dangaus, Japonijos susitarimas su Pekinu. Brežnevo sugalvotas tarpusavio saugumo paktas, kuris suriša Pietvakarių Aziją į Maskvai klusnią valstybinę bendruomenę, sugriuvo ir supliuško. Maskva, sakoma, prarado Japoniją dėl savo kvailios, trumparegiškos politikos, neatidavusi Japonijai 1945 metais pagrobtų Kurilų salų. Maskva neteko JAV respekto, nes nesulaukta tos bendros politkalinių amnestijos, kurios

SAN FRANCISCO (DOMUMAI)

Kai kurios San Francisco miesto dalys idomos savo praeitimi, kokia nors istorija ar net savo prigimtimi. Nob Hill, pavyzdžiui, šalia Huntington parkelio, yra rajonas, kuriame antroje devynioliktojo šimtmečio dalyje susikrovę turtų žmonės buvo pasistatę prabangių namus ir vilas. Tai įvairių geležinkelio magnatų ir iš auksu kasyklų pralobusių namai. Dabar šia stūkso liuksusiniai daugiabučiai pastatai ir viešbučiai. Ant kalnelio tebestovi viena seniausių episkopų katedrų, Grace Cathedral, statyta 1863 metais.

Viena keisčiausių San Francisco gatvių yra Lombard gatvės nedidelė dalis, vienas blokas, tarpe Hyde ir Leavenworth gatvių. Šis blokas laikomas "kreiviausia trum pa gatve pasaulyje". Tik vieno bloko tarpusavyje ši gatvė turi eilę vingių, kol nusileidžia 40 laipsnių statumo slaitu ir vėl išsitiesia. Iš spaudos žinomas Ripley's Believe-It-Or-Not keistumų muziejus yra Fishermans Wharf rajone. Muziejus turi keistų ir neįprastų daiktų kolekciją.

naiviai laukta jubiliejiniais 1977 metais. Maskva nieškojo ir Vakarų Vokietijos prielankumo, nuolatos iškeikdama Bonnos Vokietiją "revanšistais ir imperializmo tarnais". Maskvos propagandinis siautėjimas čia pasiekė kvailumą. Sovietai tvirtino, kad Bonna ir Pekinas ruošia agresiją prieš SSSR, nes... vokiečių karininkai per savo ekskursiją apžiūrinėję Didžiąją kinų sieną...

Kalifornijos idomybės

ANDRIUS MIRONAS

San Francisco-Oakland įlankos tiltas suteikia vandens ploto atskirtiems miestų gyventojams progos susisiekti. Tiltas atidengtas judėjimui 1936 metais ir jo statyba kainavo \$79.5 milijonų. Aštuonių ir ketvirtadaliu mylių ilgio iš viso, įskaitant abipus privažiavimus, ir 4.5 mylios tiesiasi virš vandens paviršiaus. Po šiuo tiltu taip pat gali praplaukti dideli laivai. Tiltas eina per Yerba Buena salą ir čia pravažiuojama tuneliu.

Yerba Buena sala dabar užėmė karinės įstaigos. Žmogaus padarytu pylimu nuo šios salos eina kelias į dirbtinę Treasure Island, kuri taip pat yra skirta kariniams reikalams. Tarp kitko, Yerba Buena buvo pirmasis dabartinio San Francisco miesto vardas (El Paraje de Yerba Buena), nes pusiaukeyje tarp Presidio ir misijos augo "geroji žolė" - mėtose - ir iki 1835 metų miestelis turėjo mažiau 100 gyventojų. Tik atradus Kalifornijoje auksą, padaugėjo miestelyje žmonių ir greit jis išaugo iki 10,000 gyventojų miestą. Neramiais vigilantų laikais miestas jau buvo vadinamas dabartiniu San Francisco vardu.

Mount Davidson, pusiasalio viduryje, turįs 925 pėdų aukštį, yra aukščiausia viršūnė visame San Francisco pusiasalyje. Vėlykų rytą čia įvyksta specialios pamaldos panašios į Hollywood Bowl. San Francisco pietvakarių kampe yra didokas Merced ežeras, naudojamas sportui, šaudymui ir golfui apylinkėse.

San Francisco mieste gyvena nemaža rusų kilmės žmonių, daugumoje seno amžiaus, pabėgusių po 1917 metų revoliucijos nuo komunistinio režimo per Kiniją ir Alaską. Iki šiol mieste esama rusų restoranų, nors daugumas rusų išmiršta ir jaunimas išsigimsta. Daugiausiai rusų gyvena netoli Fisherman's Wharf, todėl iki šiol rajonas tarp Bay Street, Columbus Avenue, Lombard ir Van Ness vadinamas Russian Hill Park. Lietuvių San Francisco didmiestyje nedaug, tačiau kai kurios organizacijos veikia.

BERKELEY - OAKLAND

Vienas svarbiausių Kalifornijos mokslinio centrų yra Berkeley universitetas, to paties vardo mieste (virš 120,000 gyventojų). Pats miestas, ypač jo rytinės periferijos, yra gražus ir malonus gyventi, bet universiteto rajone vyrauja jaunimas, diktuoja savo pažūras politikoje, filosofijoje ir mene. Miesto slaitai iškyla net ligi 1,300 pėdų aukščio, iš kur atsidengia puikus vaizdas į San Francisco įlanką ir plačias jos apylinkes. Mieste yra įdomus Rožių sodas, didelis Charles Lee Tilden vardo parkas, su botanikos sodu, golfo laukais, piknikavimui vieta, restoranu, teniso aikšte ir Anza ežerėliu plaukiojimui. Miniatiūrinis geležinkelukas vaikams, Little Farm ir laipiojimui po kalną takai sudaro puikią vietą laisvam pramogavimui.

Puikus kelias (Grizzly Peak Blvd.) vingiuojasi miesto ribomis kalnų viršūnėse net ligi 1,600 pėdų aukščio ir suteikia progą pasigėrėti gražiais vaizdais. Botanikos sodas turi apie 25 akrų plotą Strawberry slėnyje, Meno muziejus ir kitos anti universiteto naudingos įstaigos duoda progos studentams gilinti žinias.

Stambus Kalifornijos miestas yra Oakland, Berkeley kaimynas, turi beveik pusę milijonę gyventojų ir išsidėstęs prie Bay tilto rytinio galo, nusitęsdamas į pietryčius ir užsilipdamas į aukštumas ligi 1,500 pėdų aukščio. Tai svarbus pramonės centras, su greit bei savystančiu uostu ir laivų statykloomis. Mieste yra Kalifornijos Meno ir Amatų kolegija, Šventųjų Vardų ir Mills kolegijos. Pastaroji skirta moterims. Miestą supa penki dideli parkai, kurių žymiausias Redwood Regional Park. Kadai Piedmont rajonas buvo turtingosios klasės žmonių gyvenamas, bet dabar beveik susilygina su kitais rajonais.

Nuo Alamedos miesto Oakland skiria siauras, it rankovė, Oakland Inner Harbor kanalas, su gale išsišakančia San Leandro Bay. Pietinėje Oaklando dalyje, prie vidinio kanalo, yra rašytojo Jack London atminimui aikštė, o tuoj už jos į rytus jau praveista dvi povandeninės BART linijos šakos, vadinamos Webster Tube ir Posey Tube. Susisiekimas Webster Tube vyksta į pietus, o Posey Tube - į šiaurę Povandeninis kanalas ateina iš San Francisco didmiesčio. Vidury Oakland yra Lake Merritt, staus vandens ežeras su laukinių ančių saugone. Oakland miestas turi ir daugiau idomių vietų, įstaigų ir parkų, o tiap pat ir mažųjų gyvulių zoologijos sodą.

Laikas apleisti San Francisco didmiestį, su jo viliojančiais nakties žiburiais, spalvingu uostu ir puikiu Golden Gate parku. Vyks-tame toliau, žinoma, pasirinkę greitkelį 101, kuris eina Golden Gate tiltu. Tai yra vienintelis kelias pajūryje, jungias įlankos miestus su San Francisco didmiesčiu. Tiltui kada nors sugriuvus, tektų keleiviams važiuoti aplinkiniu keliu, apie San Paolo Bay.

Norint paskutinį kartą mesti žvilgsnį į gražią San Francisco, išsuknina už tilto į Vista Point. Iš čia atsindengia nepaprastai puiki panorama į įlanką ir už jos dunk-santį didmiestį.

SAN FRANCISCO LIT. MOKYKLOS KALĖDINĖ EGLUTĖ

Kviečiame vaikus, tėvus ir visus susidomėjusius į lietuvišką kalėdinę eglutę, gruodžio 9 d., šeštadienį, 3 val. po pietų, Hoover Elementary School, 7555 Barnhard Place, San Jose, Calif.

Lausime visų atsilankant su šventiška nuotaika. Ruošia San Francisco apylinkės Lituanistinė mokykla. Dėl informacijų prašau kreiptis į Aldoną Kudirkienę telef. 244-7427. vm

NEEDED

DEUTZ ENGINE MECHANICS

WISCONSIN MECHANICS

INGERSOL — RAND COMPRESSOR MECHANIC

AND

1st CLASS FABRICATORS

GOOD BENEFITS

Call Willie

HARLEY INDUSTRIES

4427 W. 12th St.

Houston Texas 77055

713-686-8621

(36-45)

Wanted Journeyman

or

1st Class Skilled

HORIZONTAL BORING

MILL OPERATOR —

DAY & NIGHT SHIFT

BULLARD OPERATOR —

DAY SHIFT

JIG BORE OPERATOR —

DAY OR NIGHT SHIFT

BRIDGEPORT

OPERATOR —

NIGHT SHIFT

ID & OD GRINDERS —

NIGHT SHIFT

Must have job shop experience be

able to set up work from blue prints

and close tolerance.

FULL BENEFITS AND OVERTIME.

NORTH TOOL & MFG.

17140 E 10 MILE

EAST DETROIT, MICH.

313-776-6680

(43-46)

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES — Kaina nuo \$725.00

kovo 19	gegužės 9	rugpiūčio 8
balandžio 11	birželio 7	rugsėjo 19
balandžio 25	liepos 12	rugsėjo 26
gegužės 2	rugpiūčio 2	spalio 10

DVIEJŲ SAVAIČIŲ — Kaina nuo \$1045.00

Birželio 7	— Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas.
Birželio 20	— Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva.
Liepos 12	— Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas.
Rugpiūčio 2	— Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas.
Rugpiūčio 8	— Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva.
Gruodžio 19	— Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva.

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMIN-GAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitus pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.

CLEVELANDAS LAUKIA DANOS STANKAITYTĖS

JURGIS JANUŠAITIS

Š. m. gruodžio mėn. 3 d. Dirva ruošia ne eilinį koncertą, kurio programą atliks viešnia iš Chicagos Lietuvių operos solistė Dana Stankaitytė ir Lietuvių operos solistė Aldona Stempužienė-Švedienė. Ta proga užkalbinome Daną Stankaitytę.

— Rudenį ir žiemą labai pagyvėja lietuviškojo gyvenimo kultūrinė veikla. Jus gi esate tos veiklos stipri meninė pajėga. Sakykite, kokių įsipareigojimų turite šių metų rudens ir ateinančios žiemos sezonui?

— Didžiausias mano šio rudens darbas ar įsipareigojimas, kaip tai bepavadin-sim, rečitalis Chicagoje, kuris jau praėjo. Lapkričio mėn. 12 d. rečitalis Bostone, kurį ruošė Baltų draugija. Na, ir gruodžio 3 d. "DIRVOS" koncertas Clevelande. Gruodžio 10 d. dar dalyvausiu Chicagoje rengiamame Briedžio kompozicijų vakare. Taip, kad iki Kalėdų nepaprastai esu užimta. Po Kalėdų, jau daugiau laisviau, reikės pradėti ruošti plokštelei.

— Sakote duosite koncertą Dirvai, Clevelande. Ar dainuosite viena, ar su kitais solistais? Kokią programą numatote atlikti?

— Koncertą dalinsimės su ilgamete kolege Aldona Stempužiene - Švediene, su kuria, berods, pirmą kartą teko dainuoti Lietuvių operos statomoje "Carmen"

operoje. Ji — Carmen, aš — Micaela. Po to sekė visa eilė ir kitų operų, kur vis tek-davo maloniai pabendrauti. Programa susidės iš operų arijų ir Clevelande gyve-

nančio kompozitoriaus J. Švedo dainų.

— Jums vienai ir su kitais mūsų solistais teko ir tenka aplankyti kitas, didesnes ir mažesnes lietuvių

Dana Stankaitytė — Aida, Verdi operoje Aidoje.

kolonijas. Kaip Jūs vertinate tokias menininkų išvykas?

— Aš manau, kad tos išvykos reikalingos vieniems ir kitiems. Kitų vietovių lietuviai susipažįsta su mūsų menininkais. Taip pat ir mums nepaprastai malonu

Dana Stankaitytė — Gražina, Karnavičiaus operoje Gražina. V. A. Račkausko nuotr.

pamatyti kitokių veidų bei padainuoti jiems. Tokios išvykos, manau, bendrai padidina visos kolonijos lietuviškąjį gyvenimą, kas išsivijoje ypač svarbu.

— Jūs daug kartų dainavote Lietuvių operos statomose operose. Gal suminėtumėte, kokiose operose ir kokias partijas dainavote ir kokios operos Jums buvo arčiausia širdies? Kaip vertinate mūsų operos atsiekimus, kokia jos ateitis?

— Daug apie tai buvo kalbėta vienokiom ar kitokiom progom. Nesinori kartoti tą patį. Mes galime didžiulis mūsų Opera, nes nė viena tautybė nieko pana-

šaus neturi. Kai kas kritikuoja, kad išleidžiamos tokios didelės sumos pinigų operų pastatymams. Bet gi niekas prievarta pinigų iš žmonių netraukia. Be to, kas gali garantuoti, kad tuos pinigus žmonės duos kitiems tikslams. Jau vien dėl to, kad buvo pastatyta visa eilė lietuviškų operų, išleista "Jūratės ir Kastyčio" plokštelė — Operos egzistavimas pateisinamas ir užgirtinas. Savo operą, atrodo, mylime, nes tai liudija gausūs mecenatai, spektaklių lankytojai.

Ateitis atrodo kiek miglota. Mažėja visų jėgos,

(Nukelta į 10 psl.)

Dana Stankaitytė — Santuzza ir Aldona Stempužienė — Lola, Mascagni operoje Cavalleria Rusticana.

Dana Stankaitytė — Abigaille, Verdi operoje Nabucco.

V. Jasinevičiaus nuotr.

D. Stankaitytė...

(Atkelta iš 9 psl.)

naujų nedaug atsiranda tiek solistų, tiek choristų tarpe. Gal dar keletą metų ir išsilaikysime. Asmeniškai aš linkėčiau, kad Opera lietuviškoje scenoje išsilaikytų dar daugelį metų.

Esu dainavusi beveik visas pagrindines dramatinio soprano partijas: Aidą — Aidoje, Leonorą — Trubadūre, Micaelą — Carmen, Santuzzą — Cavalleria Rusticana, Tosčą — Toscoje, Leonorą — Likimo Galioj, Amelią — Kaukių baliuje, Leonorą — Fidelio, Gražiną — Jūratėje ir Kastytyje, Juodas laivas, Abigailę — Nabucco. Arčiausia prie širdies? Aida, Likimo galia ir Fidelio.

— Ar turėsime progos Jus išgirsti ateinančių metų Lietuvių operos statomoje operoje?

— Deja, ne. Kaip žinote, sekančiais metais bus statoma "LUCIA DI LAMERMOOR". Soprano partija tenai koloratūra. Taigi ne mano sritis.

— Jūs turite didelę Die-

vo dovaną — gražų balsą.

Juo gerėjosi išeivijos lietuviai besiklausydami Jūsų scenoje. Tačiau, uždangai nusileidus, skubantis laikas nusineša ir malonius išpūdžius. Kaip numatote savo didįjį talentą perduoti ateinančiom kartom?

— Kol kas dar neturėjau išleidusi nė vienos plokštelės. Todėl dabar pats aukščiausias laikas tai padaryti. Kaip tik gerai, kad nedainuosiu operoje, tai turėsiu daugiau laiko tam atsidėti. Aš tik vieno prašyčiau, kad kas tik gali, kad įsigytų mano išleistą plokštelę. Galima net iš anksto ją užsisakyti, tuo palengvinant plokštelės išleidimo finansų našumą.

— Clevelandas, be abejo, Jūsų nuoširdžiai laukia. Koks Jūsų pageidavimas clevelandiečiams?

— Prašyčiau visų, kas tik gali, atsilankyti į koncertą. Tuo paremsite brangų, spausdintą lietuvišką žodį — Dirvą.

Dėkoju mielai Danai už malonų pokalbį. O Clevelando lietuviai miela lietuviška širdimi ją sutiks scenoje.

Naujoji Lietuvių Moterų Federacijos valdyba. Sėdi iš kairės: M. Noreikienė, pirm. M. Samatienė, M. Klivečkienė, V. Čečetienė. Stovi: E. Legeckienė, S. Valiukienė, E. Grudinskaitė-Treimanienė, S. Skobeikienė, D. Kezienė, Z. Jurienė. Trūksta M. Žukauskienės ir S. Jurskytės.

NAUJA MOTERŲ FEDERACIJOS VALDYBA

Kas trejus metus Lietuvių Moterų Federacija šaukia savo klubų atstovų suvažiavimus. Šiais metais suvažiavimas vyko spalio 7-8 d.d. Lietuvių Kultūros židinyje, New Yorke.

Suvažiavimas buvo labai darbingas ir sėkmingas. Posėdžiuose dalyvavo 56 klubų atstovės. Buvo padaryti išsamūs veiklos pranešimai, iš kurių galima buvo spręsti, kad šios organizacijos moterys yra stipriai įsijungusios į lietuviybės darbus, kurių pagrindiniai — yra lietuvių kultūros puoselėjimas ir pavergtos Lietuvos bylos garsinimas.

Svarbieji šio suvažiavimo nutarimai yra tokie: kad lietuviškas jaunimas būtų per atitinkamas jaunimo organizacijas ir specialiais leidynėliais informuojamas apie tikrąją okupuotos Lietuvos padėtį; kad kiekvienas Federacijos klubas įsipareigotų globoti bent po vieną lietuvių politinį kalinį laišku rašymo forma įsteigti šios Federacijos žmogaus Teisių Komitetą; griežtai protestuoti prieš kaltinimus taikomus visai lietuvių tautai dėl žydų žudymo vokiečių — nacių okupacijos laikais Lietuvoje; Federacijos vardu pasiųsti rezoliuciją Amerikos Kongresui, Prezidentui, Jungtinių Tautų, Amnesty International, žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo 30 metų sukakties proga, pasmerkiant sovietų nusizengimus žmogaus teisėms ir reikalaujant visuotinos politinių kalinių amnestijos sovietais pavergtų kraštų politiniam kaliniam.

Šio suvažiavimo metu išrinkta nauja Federacijos valdyba, kuri pasiskirstė pareigoms: pirmininkė — Margarita Samatienė; vicepirmininkės — Salė Valiukienė ir Marija Noreikienė; sekretorės — Eugenija Treimanienė ir Viktorija

Čečetienė; išdininkė Elena Legeckienė; pareigūnės visuomeniniam reikalui — Skobeikienė ir Malvina Klivečkienė; disidentų gelbėjimo reikalui pareigūnė — Daiva Kezienė. Valdybos narės: Marija Žukauskienė, Snieguolė Jurskytė ir živilė Jurienė. Revizijos komisija: Danutė Venclauskaitė, Galia Žilionienė, Emilija Noakienė.

Suvažiavimas buvo baigtas pianisto Vytauto Smetonos rečitaliu ir trumpa akademija Federacijos 30 metų sukakties proga.

Šios organizacijos lietuviškos moteris į tokius visuotinius suvažiavimus suveda tikėjimas į lietuvių ir Lietuvos šviesią ateitį. Šitoks tikėjimas duoda mums pasiryžimo išlikti gyvąja tautos dalimi, būti darbingomis ir naudingomis savo tautai.

M. Samatienė

PRAKTIŠKIAUSIOS KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

3 metrai angliškos vilnonės medžiagos eilutei su jaudimu "All wool made in England"; stora crimplene medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam paltui; vilnonė medžiaga suknelei arba medžiaga vakarinei suknelei; vyriškas arba moteriškas puikus acryleno užsegamas megztinis; 2 poros geriausių vyriškų arba moteriškų kojinių; 20 anglišių cigaričių; 20 amerikoniškų cigarečių; 1 svaras kavos pupelių; 1 svaras šokoladinių saldinių.

Kaina su maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$190.00.

I šį siuntinį dar galima dadėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dadėti 4 metrus, 3 jardus minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų praktiškesnių ir naudingesnių dalykų:

Jeans Wrangler arba Levi Strauss	\$40.00
Tų pačių firmų švarkeliai	30.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	30.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	36.00
Vilnonės ilgos moteriškos kojinės	6.00
Vyriškos arba moteriškos nailono kojinės	3.00
Tights (kojinės-kelnaitės)	4.00
Crimplene medžiaga suknelei	19.00
Crimplene medžiaga moteriškai eilutei	32.00
Vilnonė eilutei medžiaga	
"All wool made in England"	50.00
Vilnonė eilutei medžiaga	
"All wool made in England"	60.00
Vilnonė eilutei medžiaga	
"All wool made in England"	80.00
Vyriški arba moteriški labai geri batai	36.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	85.00
Lietsargis telescopic	12.00
Vilnonė gėlėta skarelė	11.00
Ntiloniniai marškiniai	18.00
Nailoniniai marškiniai	12.00
Geresni marškiniai	18.00

Įvairūs kalkuliatoriai ir stetoskopai siunčiami pagal susitarimą. Kalėdinis maisto siuntinys, sudarytas iš leidžiamų siųsti prekių su visomis persiuntimo išlaidomis ir maitu — \$80.00. Kalėdinis siuntinys (1978) 2.

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$30.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592.

VALVE ENGINEER

Growing Mid-West firm needs an experienced SOLENOID OR SERVO VALVE DESIGNER to accommodate expanding opportunities. As SR. PROJECT ENGINEER, Candidate will report to Chief Engineer. Some travel and customer interface required. Salary according to background and potential. Excellent Fringe and Profit Sharing package. Please send resume and salary history in confidence to:

SOUTH BEND CONTROLS INC.

ATTN: F. V. MULLIGAN, V.P.

1237 NORTH SIDE BLVD.

SOUTH BEND, INDIANA 46615

(43-46)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

"Sutartinės" sambūris Baltimorės lietuvių salėje. Iš kairės: V. Žmuidzinas, O. Adomaitienė, A. Cieminis, A. Dziakonienė, J. Adomaitis, A. Ulecko nuotr.

Rochesterio 'Sutartinė' Baltimorėje

A.L.T. S-gos Baltimorės skyrius stengiasi kasmet lietuvių visuomenei patiekti vis ką nors naują kultūrinės veikmės srityje. Rudens koncertui spalio 21 d. buvo pakviestas Rochesterio lietuvių dainos veteranų penketukas - 'Sutartinė', vadovaujama Jono Adomaičio.

Sambūrio nariai: Ona Adomaitienė, Anelė Dziakonienė, J. Adomaitis (vietoje iprasto fortepijono jis pritaria akordeonu), Andrius Cieminis ir Vytautas Žmuidzinas. Nuolatinė 'Sutartinė' palydovė - dailiojo žodžio me nininkė Izabelė Žmuidzinienė. Ji ėjo ir programos pranešėjos-aptarėjos pareigas, klausytojus supažindindama su atskirais sambūrio dalyviais. 'Sutartinėje' dainuoja visi yra su estradine patirtimi, muzikiniu igūdžiu, išla-

vintais balsais, jautriu pojūčiu kaip daina privalo skambėti. Yra dainavę mažesniuose ir didesniuose choruose, dabar visi priklauso Rochesterio Lietuvių Bendruomenės chorui, o vienas jų - A. Cieminis - dar ir vaidintojų būrelio vadovas-režisiorius.

Savo įžanginiame žodyje pranešėja plačiau priminė didelę dainos reikšmę tautos ir žmogaus gyvenime. Daina esant galingesnė už vergiją ir net už mirtį. Lietuviai dainavę baudžiavos laikais, jie tebedainuoja ir dabartinėje vergijoje; skatino ir išeivijos tautiečius nepalauti dainavus.

Vakaro programą sudarė 16 dainų ir du dailiojo žodžio dalykai. Pirmuoju išėjimu dainavo visas penketukas: liaudies dainą 'Anoj pusėj Nemunėlio' ir 'Motulė mane

barė', J. Strolis 'Iškasiau šulnelį', S. Šimkaus 'Oi liūdnas liūdnas' ir J. Gailevičiaus 'Kur giria žaliuoja'. I. Žmuidzinienė išryškintu žodžiu ir santūriais judesiais pertiekė liaudies pasaką apie lapės snapės ir vilko nuotykius. Moterys atliko: A. Bražinsko 'Vakaro daina', V. Telksnio 'Obuolius', A. Raudoniko 'Laukuos' ir A. Bražinsko 'Kur gimta padangė'.

Po pertraukos sambūrio vyrai padainavo: V. Juozapaičio 'Gromatėlė parašiau', V. Jurgučio 'Akmenėli, nežėrėk', A. Raudoniko 'Nesugausi dainos' ir 'Tu vistiek ateisi'. Antra karta atėjusi Izabelė Žmuidzinienė užmena susirinkusiems mislę, perduodama N. Mazalaitės kūrini, pavadintą 'Misle'.

Koncerto pabaigai vėl visas 'Sutartinės' sambūris padainavo: J. Strolis 'Gaileliai gieda', E. Balsio 'Girių daina' ir B. Gorbulskio 'Saulėlydis Tėviškėj'. Kiekvieną dainą ir Žmuidzinienės atmintinai persakomi dalykai palydėti smarkių plojimu.

Bene didžiausio išpuščio bus padariusi pirmutinė daina - 'Anoj pusėj Nemunėlio'. Ši Lietuvos laukų sutartinė, iš pradžių tyliai suaidėjusi kažkur toli už scenos ir vis garsiau skambėdama artėjo, kol, pagaliau dainuojantiems išėjus priekiu, daina galin-gai siūbtelėjo.

Programai pasibaigus ir kiekvieną jos dalyvį papuošus gėlė, plojimai dar ilgai nesiliovė - klausytojai prašė priedo. Tačiau visas penketukas nebepasirodė, o tik Cieminis su Žmuidzinu, smagiai sudainuodami linksmos nuotakos 'Negerk, broleli, trečios'.

Apskritai, 'Sutartinė' padvelkė nauja dvasia ir savitu stiliumi. Visi atlikti dalykai grynai lietuviški - harmonizuotos liaudies dainos, arba

IŠ PHILADELPHIJOS PADANGĖS

LIETUVIŲ NAMŲ MUGĖ

Philadelphia tai viena iš pirmųjų lietuvių kolonijų rytiniame JAV pakraštyje. Pradėjus keliauti pirmiesiems ateiviams iš Lietuvos, pati Philadelphia ir visa Pensilvanijos valstija suvaidino be galo didelį vaidmenį lietuvių išeivijos gyvenime. XIX amž. pabaigoje, atvykus nemažam lietuvių skaičiui, pradėjo kurtis pirmosios lietuvių parapijos su mokyklomis, steigti nauji pašalpiniai klubai su vaidintojų būreliais bei choralais, pradėti spausdinti pirmieji lietuviški laikraščiai.

Laikui bėgant, nemažam lietuvių skaičiui patraukus į vakarus, visokeriopas veikimas pradėjo silpnėti. Pasibaigus antrajam pasauliniam karui ir atvykus naujai lietuvių tremtinių bangai, pastebėtas visur veiklos pagyvėjimas. Neilgai teko

sukurtos tik savų kompozitorių. Beveik visos jos mūsų salėje dar negirdėtos. Naujovė buvo, kad 'Sutartinė' ne sinuodoje scena - koncertas vyko šiaurės uždangos: išeidami po du vyrų ar dvi moteris, ar visu sambūriu - dainavo ant prieš sceną pristatytų didžiulių plačių laiptų pakopų.

Težino, kas dar nėra 'Sutartinės' girdėjęs, kad rochesteriečiai yra pajėgūs dainininkai, aukšto vokalio išprusimo; jų nepaprastai darniai supinti balsai skamba švelniai ir patraukliai. Perdėm jaučiama didelė balso kultūra ir atlikimo grožis: skambesys natūralus - jokio pertempimo ar nemalonaus garso. Vienas klausytojas taip aptarė: jų dainavimas nenuskrenda virš publikos galvų į erdvę, bet sminga žmogui į širdį, ji giliai paveikdamas ir suteikdamas tikro estetinio pasigėrėjimo. Tai nuopelnas 'Sutartinės' vadovo J. Adomaičio, kuris nuo 1960 metų yra ir Rochesterio L.B. choro dirigentas.

Nors 'Sutartinės' dainininkai jau rimto amžiaus, bet jų balsai dar stiprūs, pilni vidinio polėkio. Penketukas nesunkiai nugalėjo didžiulę mūsų salės erdvę. Vienas iš publikos išsitarė, kad jų besiklausant atrodo, lyg dainuotų visas nemažas choras.

I. Žmuidzinienė tiktų pavadinti žodžio skulptore. Ji kiekvieną žodį iškelia į dėmesio šviesą, išskaidrindama jo prasmę, nuspalvindama jo skambesį, tarsi įkvėpdama žodžiui sielą. Bet koks prozinės raštijos kūriny, ar net paprastutė žmonių pasaka (ši kartą ji buvo sueiliuota) jos lūpomis lyg atgyja, suasmenėja ir pašaukiama gyventi. Pasirėdžiusi žalsva raštuoto audinio suknele su rausvos spalvos tautiška juosta, ji atrodė tartum kokia pranašė, ar naujųjų laikų vaidilutė.

Koncerto metu salėje viešpatavo visiška tylą, ne visada publika taip dėmesingai klausosi. Didžiama atsilankiusių 'Sutartinę' gyre, ne vienas reiškė savo išskirtiną susižavėjimą. Tik kai kas sunkiau suvirškino, kaip čia suaugusiems žmonėms dar sekamos pasakos.

Oras tą dieną pasitaikė gražus ir šiltas, tačiau į vakarą atsilankė vos šimtas su keleliais. Spalio mėnuo kasmet čia esti perkrautas įvairių renginių - nedidelė vietos lietuvių išsisklaido, nukendė tada ypač kultūriniai vakarai. (sm)

džiaugtis naujuoju "renesansu" ir laikui bėgant gyvenimas pareikalavo daugiau rūpintis šikūrimo reikalais bei gaivoti kaip savo vaikus išleisti į mokslą; pastebėtas savotiškas apsnūdimas ir visokeriopos veiklos sumažėjimas visuose frontuose.

Daugelis parapijų bei klubų turėjo savo veiklą sustabdyti ir užsidaryti. Iš veikusių prieš keliasdešimt metų septynių liet. pašalpininių klubų, teliko tik vienas - Lietuvių Namai, kuriame dabar vyksta visas lietuviškas kultūrinis gyvenimas. Nedidelės grupės entuziastų dėka, klubas dar tebeveikia ir nežada užsidaryti! Džiugu pastebėti, kad ir jaunimas su savo jaunatvišku užsidegimu puikiai supranta savo namų paskirtį ir smarkiai remia ir savo darbu prisideda prie jų išlaikymo.

Lietuvių namai prieš keltą metų šventė savo 70 metų veiklos jubiliejų. Ne kartą juose lankėsi įvairios lietuvių delegacijos, atvykusios iš Lietuvos. Ypatingai gražiai ir iškilmingai buvo priimtas kan. J. Tumas-Vaižgantas (1911 m.) bei dr. J. Basanavičius su M. Yču (1913 m.).

Lietuvių Namų vadovybė, norėdama klubą padaryti patrauklesniu, įdėjo be galo daug darbo ir pinigų - gražiai jį atremontuodama. Visos surinktos lėšos buvo panaudotos minėtam tikslui. Lėšų papildymui ir Lietuvių Namų veiklos pratęsimui bei suįdominti juos Lietuvių Namų paskirtimi, Lietuvių Namų vadovybė š. m. lapkričio mėn. 24-25 ir 26 dienomis ruošia didžiulę mugę-karnavalą. Iš gauto pelno norima įrengti Kultūros centrą su biblioteka, skaitykla, muziejumi bei patalpa įvairiems susirinkimams, choro bei taut. šokių repeticijoms. Minėtoje mugėje bus galima įsigyti liet. plokštelių, knygų, atvirukų, gintaro dirbinių, audinių, medžio raižinių, liet. pašto ženklų bei pinigų. Visą laiką veiks restoranas, kur išalkę galės pasivaishinti liet. valgiais. Penktadienį ir šeštadienį, lapkr. 24, 25 vakarais įvyks šokiai geram orkestrui grojant.

Minėtos mugės rengėjai nuoširdžiai kviečia visus Philadelphijos ir jos apylinkės lietuvius lapkričio mėn. 24, 25 ir 26 dienomis atvykti į mugę-karnavalą, kuri įvyks Lietuvių Namuose 2715 E. Allegheny Avė. (1 blokas nuo I-95 greitkelio). Nepamirškime taip pat atsivesti savo draugus ir pažįstamus amerikiečius ir parodykime jiems mūsų Lietuvių Namus.

Dėl smulkesnių informacijų skambinti: (215) 634-9284 ar (215) 739-4831.

V.M.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

ESLIC

Sol. Praurimės Ragienės rečitalis St. Peterburge

Solistės Praurimė Ragienės pakvietimas iš Chicagos į St. Peterburgą - dr. Kazio Bobelio pagerbimo vakarą-koncertą, buvo nepaprastos nuotaikos šventė. Nežiūrint kad ši iškilminga diena buvo suruošta trečiadienį, svečių atėjo virš 200. Retai būna, kad koncertų metu auditorija būtų lyg užhipnotizuota - rami, tyli, susikaupusi. Šis koncertas parodė, kad aukšto lygio solistės balsas, pasirinktų dalykų puikus atlikimas ir visai nauja, negirdėtu repertuaru programa auditoriją 'sukaustė'.

Būtina atžymėti solistės Praurimės plačios skalės, ak-

sominį ir visuose registruose išlygintą balsą. Retai būna, kad lyrinis sopranas turėtų taip pilnas, sodrias žemas gaidas. Praurimė Ragienė tuo gali didžiulis. Antra vertus, brangintinas ir jos išjautimas į išpildomą muzikinį kūrinį. Neveltui rečitalio metu jautėsi šiluma dvelkias solistės sąlytis su auditorija. Nežiūrint to, kad per visą atlikimą viešpatavo rami, sakyčiau, romantiška, svajingumu perduota programa, klausytojai iš jos visai tai priėmė kaip gražią dovaną.

Pirmoje programos dalyje solistė atliko 10 dainų: P. Šo-

pagos 'Yra šalis', 'Mylėk lie-tuvi' ir 'Tremtinys' - jautrias žodžiais ir muzikine dvasia; A. Bražinsko 'Ugnelė'; G. Gu-dauskienės 'Daug pavasarių' ir 'Requiem mano draugams' - pastarasis ypatingai ir ispūdingai atliktas; M. Petrausko 'Birutės arija iš operos 'Birutė'; J. Gruodžio - V. Jakubėno 'Skamba, skamba kanklės'; O. Metrikienės 'Beržui, berželiui' ir 'Gegutė'.

Pirmąją programos dalį užbaigė su 'Gegute'. Čia solistė užtikrintai parodė toni-nį tikslumą, kuris - kaip ai-das - buvo atkartotas forte-pionu akomponiatoriaus. Už tai jai buvo karštai nuplota.

Antroje dalyje Praurimė Ragienė atliko Vytauto Jurgučio 'Mergaitė namų šešėliuose'. Tai originalus pen-kių dainų ciklas - 'Sesėlėms', 'Namai', 'Užaugsiu graži', 'Baltos rogelės', 'Paskui saulelė' - pirmą kartą girdint pa-darė gilų įspūdį; O. Respighi 'Dainius', reikalaujas švel-naus pianissimo; V. Bellini 'Plastakėlė', kurios atlikime norėjosi daugiau lengvumo bei žaismingumo; G. Doniz-zeti 'Ratelis' - puikiai atlik-tas. Su E. W. Korngold Ma-rietos arija (iš operos 'Mieš miestas') Praurimė Ragienė baigė rečitalį. Nenustojan-tiems plojimams aidint, ji padainavo visų mylimą dai-ną 'Kur bakūžė samanota' ... Ir vėl plojimai, plojimai ir gė-lės solistei.

Akomponavo Tiehaara Marvin.

Ši dr. Kazio Bobelio pager-bimo koncertą, spalio 4 d., ruošė ALTos St. Peterbur-go skyrius. Jam priklauso visų padėka už gerą organi-zaciją ir nuotaikingą, turin-gą vakarą.

Elena Rūkštelienė

Wanted 1st Class

TOOLMAKER

Excellent opportunity with a rapidly expanding plastic custom injection molding company. This position requires an individual with exper. in building and repairing molds.

ALSO NEED
INJECTION MOLDING
SUPERVISOR

Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Salary Commensurate wit experience. Excellent company benefits. Willing to relocate. Send resume to:

ATTN: R. L. McLAUGHLIN
MISSION PLASTICS, INC.
13615 Wyandotte
Kansas City, Mo. 64145
For interview 816-942-3662

(40-49)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
IRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

EXPERIENCED

SURFACE AND I.D. - O.D. GRINDERS
MILLING MACHINE OPERATORS
DRILL PRESS OPERATORS

MUST BE ABLE READ BLUE PRINTS, WORK ON SMALL PARTS,
SHORT RUNS, TO CLOSE TOLERANCES. SETUP EXPERIENCE PRE-
FERRED. MUST BE ABLE TO WORK ANY SHIFT. EXCELLENT
WAGES, BENEFITS, AND WORKING CONDITIONS.

APPLY IN PERSON MONDAY THROUGH FRIDAY
8 A.M. to 5 P.M.

GENERAL ELECTRIC

MENTOR EQUIPMENT PLANT

7401 Tylor Blvd.
Mentor, Ohio 44060

An equal opportunity employer M/F

(44-45)

GRANT HOSPITAL
309 E. STATE ST.
COLUMBUS, OHIO 43215

PRIMARY NURSING REGISTERED NURSES LICENSED PRACTICAL NURSES

Knowledge skills and attitudes are combined to promote a feeling of warmth and satisfaction for patient and the nurse. Primary nursing care allows in-tense interaction between nurse and patient.

We care and know you'll like our competitive salary, benefits and individualized orientation program.

FOR INTERVIEW PLEASE CALL

Sylvia Bower R. N.

RECRUITMENT COORDINATOR

614-461-3282

An Equal Opportunity Employer

(43-45)

GRANT HOSPITAL
309 E. STATE ST.
COLUMBUS, OHIO 43215

OPERATING ROOM NURSES

DAYS AND EVENINGS

Challenging opportunity for experienced O.R. Nurse.
Monday thru Friday. Excellent salary and benefits.

For an interview please call

Sylvia Bower R. N.

RECRUITMENT COORDINATOR

614-461-3282

An Equal Opportunity Employer

(43-45)

IPE is a rapidly expanding company in the induction heat-
ing industry manufacturing solid state power supplies and
special machines. We currently have openings for:

VERTICAL BRIDGEPORT OPERATORS

3 years experience in general machining
AND
ALL AROUND MACHINISTS
3 years experience

Excellent wages, incentive bonus, health insurance and
profit sharing, steady employment and good working condi-
tions.

INDUCTION PROCESS EQUIPMENT CORPORATION

32251 North Avis Drive
Madison Heights, Michigan 48071

(45-47)

MECHANICAL TECHNICIAN

MAKE PARTS FROM BLUE PRINTS USING GENERAL SHOP EQUIP-
MENT. ASSEMBLE PHOTOTYPE PARTS UNDER SUPERVISION OF
PROJECT ENGINEER OR DESIGNER. WELDING EXPERIENCE
HELPFUL. MUST BE WILLING TO TRAVEL AND SERVICE PROTO-
TYPE EQUIPMENT.

DESIGNER MECHANICAL

DESIGN MACHINERY UNDER GUIDANCE OF PROJECT ENGINEER.
SUPERVISE ASSEMBLY AND TESTING OF PROTOTYPES. MACHINE
SHOP AND/OR ELECTRONIC EXPERIENCE HELPFUL.

DIAMOND INTERNATIONAL CORP.

23400 Haggerty Rd., Farmington, Mich. 48024
313-476-7100 Ext. 296.

An Equal Opportunity Employer M/F

(44-45)

POLISH COOK BOOK

Favorite Polish Recipes in one handy book. Your days of search-
ing for "Old Polish Favorites" are over. You'll find them in this
book. Money back guarantee. Shipment will be made within 30
days after receipt of order. Send Check or M.O. for \$4.95 to:
CREATIVE COMPOSITION, 804 HADDON AVENUE, P.O. BOX 233,
COLLINGSWOOD, NJ 08108

NAME

ADDRESS

CITY & STATE

ZIP

■ Floridos lietuviai

A. Jakubauskienė, A. Šalkauskas, Z. Strazdas, Iz. Petraitienė, L. Slabokienė, St. Slabokas ir J. Šalkauskienė prie a. a. S. Dundurienės, Slabokienės motinos kapo.

MIRUSIŲ TAUTIEČIŲ APLANKYMAS KAPUOSE

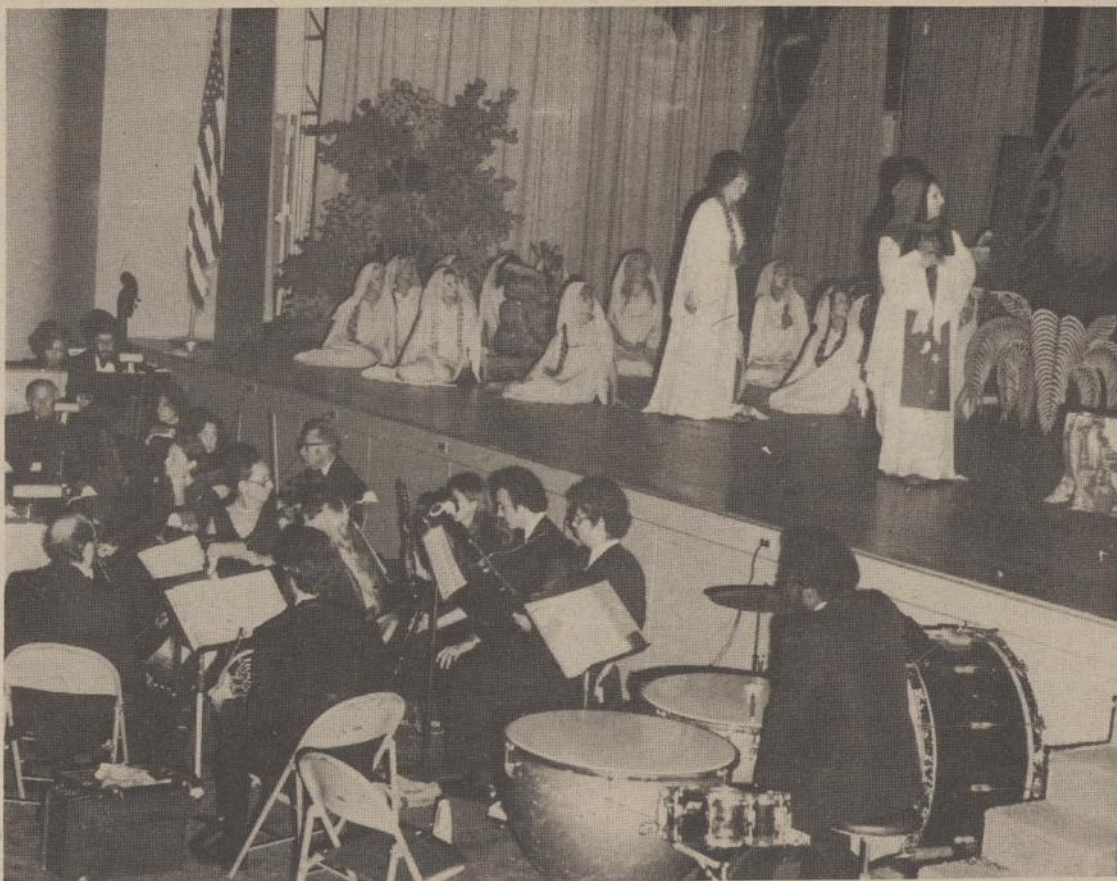
Š. m. lapkričio 2 d. LB apylinkės bei kiti lietuviai iš plačios kaimynystės paminėjo savo mirusius. Vėlinių Dienos proga.

Kaip jau ne kartą spaudoje rašyta, šios Palm Beach apylinkės lietuviai yra įsigiję savus kapus, didžiuliuose Royal Palm Memorial Garden kapų plotuose. Prie lietuviško skyriaus yra įmūrintas parašas: LITHUANIAN GARDEN. Ši lenta, yra prie pagrindinio įvažiavimo. Šiais metais, mirusių minėjimas įvyko jau 4-tą kartą, nuo tos dienos, kai šis 'tylos miestas' buvo įsteigtas pietinėje Floridoje. Kai pirmą kartą susirinkę artimieji ir draugai lan-

kė šiuos naujai įsteigtus kapus, tai juose ilsėjosi tik vienas lietuvis, a. a. Juozas Papievis, o, šiais metais į šį, iš lėto augantį, ramybės uostą jau buvo atvykę 6 tautiečiai. Prie kiekvieno jų kapo buvo uždegtos žvakelės ir jie papuošti gėlių puokštėmis.

Minėjimą pravedė Ant. Rugys; kun. Andrius Senkus atliko religinę dalį, o tai dienai pritaikintą trumpą žodį tarė J. Navasaitis.

Po oficialios dalies įvyko kapų savininkų trumpas susirinkimas, prarastas P. Mikšio. Jo metu, kapinių sekcijos vadovas, Jonas Jakubauskas (esančios prie LB apylinkės valdybos Kultūrinės sekcijos), pranešė apie sekcijos veikimą. Į sekciją, be J. Jakubausko, dar įėjo P. Banienė ir V. Mic-

Kalifornijos lietuvių operetės ansamblis, režisuojant A. Žemaitaičiui, spalio 29-30 d. Los Angeles suvaidino muz. O. Metrikienės sukurta muzikinę legendą "Gilanda". Nuotraukoje viena iš daugelio scenų.

kus. Susirinkusiems J. Jakubauskas pranešė, kad visa sekcija atsistatydina. J. Jakubauskas kvietė šių kapų savininkus (kaip vienetą) įstoti į Lietuvių Fondą tikruoju nariu; be to, kiekvienais metais sausį suruošti vietinėje katalikų bažnyčioje religinį koncertą. Šiems J. Jakubausko sumanymams susirinkusieji beveik vienbalsiai pritarė, tik keli nariai susilaikė.

Br. Aušrotui pasiūlius, kad "senasis komitetas" ar tiksliau sakant, lietuvių kapų priežiūros sekcija, prie LB Palm Beach Apylinkės valdybos būtų palikta senoji, dar 3 metams, visi susi-

rinkusieji šiam pasiūlymui plojimu pritarė. Galime pasidžiaugti, kad šis J. Jakubausko pasiryžimas Palm Beach County ribose turėti savus kapus yra giliai įleidęs šaknis mūsų darniame gyvenime.

(ab)

GERAI PAVYKUS BALFO GEGUŽINĖ

Palm Beach Balfos skyriaus valdybos š. m. spalio 22 d., Singer Island surengta gegužinė laikoma labai gerai pavykusi. Esant gražiam orui, labai daug atsilankė svečių ir iš tolimesnių apylinkių, ypač iš Pompano Beach ir Lake Worth.

Svečiai reiškė valdybai dėkingumą už patiektus skančius, įvairius lietuviškus valgius, kuriuos pagamino A. Biliūnienė su talkininkėmis A. Jakubauskiene, A. Pilipavičiene, J. Šalkauskiene ir L. Slabokiene. Barą gražiai tvarkė valdybos pirm. V. Biliūnas su A. Šalkausku. Laimės šulinys pasižymėjo labai gražiais, gausiais ir brangiais fantais, kuriuos surinko sekr. A. Rugys. Jis su K. Virškvienė gražiai pravedė jų traukimą. Piniginius reikalus tvarkė izd. St. Slabokas.

Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems dalyviams už atsilankymą, visiems fantų aukotojams, A. Pažerienei ir A. Stepanauskienei iškepusiom pyragus ir juos pakuojusiom Balfui, inž. S. Jameikiui už parūpinimą iš burmistro leidimą nemokamai naudotis gegužinės vietoje.

Ši gegužinė Balfui yra davusi 300 dol. pelno.

Valdyba, būdama dėkinga spaudai už šios gegužinės pagarsinimą, paskyrė po 10 dol. Draugui, Darbininkui ir Dirvai.

Valdyba, pranešdama apie šiais metais aukų Balfui rinkimą nuo lapkričio 10 d. iki gruodžio 10 d., maloniai

visus prašo būti dosniais.

BAŽNYTINIS KOMITETAS

Š. m. spalio 1 d. po lietuviškų pamaldų įvykęs susirinkimas, kuriame pirmininkavo L. Strazdas ir sekr. A. Pilipavičienė, išrinko vieniems metams naują Palm Beach lietuvių bažnytinį komitetą. Komitetas savo posėdyje, įvykusiam š. m. lapkričio 2 d. pasiskirstė pareigomis: pirm. V. Biliūnas, nariai P. Balčiūnienė ir St. Slabokas. Komitetas nutarė prieš Vėlykų šventes surengti rekolekcijas. Religinei šalpai paskirė 25 dol. Ir toliau lietuviškos pamaldos bus laikomos kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, 2 val. p. p., Šv. Povilo katalikų bažnyčioje.

P. Mikšys

Wanted at once FOREMEN INJECTION MOLDING

Plastic injection molding foremen needed for mold set-up and supervising dept. Openings on 2nd & 3rd shift. Must have plastic mold experience.

314-343-4400

RITEPOINT

1733 GILSINN LANE
FENTON, MO. 63026

Equal Opportunity Employer M/F (45-47)

NURSES

RN's, full time (temporary or permanent), 3-11 & 11-7 shifts. Eagle Hospital, a drug & alcohol treatment center, near Norristown. Different kind of nursing in a campus-like setting. Prefer psychiatric training. Some weekend work. One free meal shift. Excellent fringe benefits. Call for appointment 215-539-6000, ext. 320. AA/EOE-M/F. (44-47)

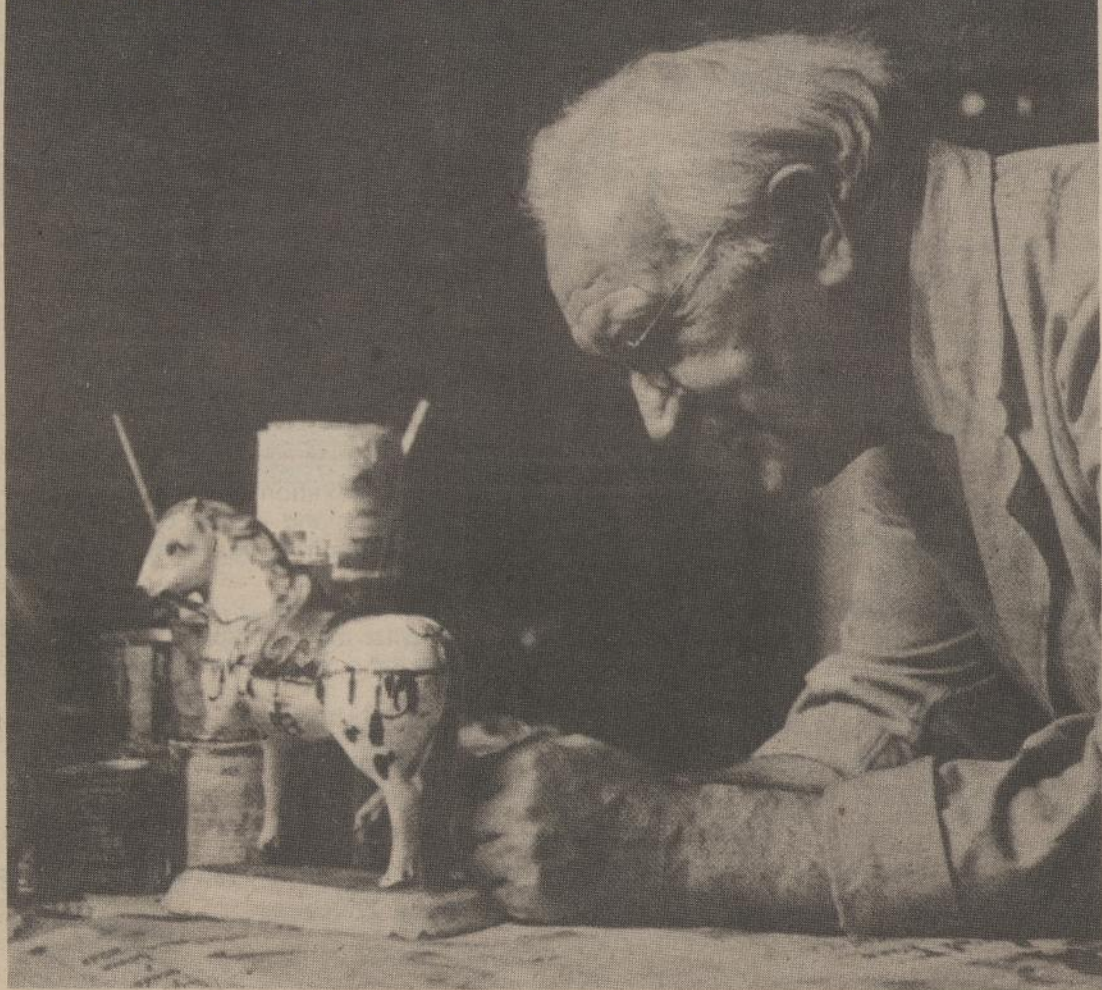
LIVE IN HOUSEKEEPER — COMPANION FOR ELDERLY LADY — FLORIDA JANUARY THRU APRIL. BLUE CROSS BENEFITS. MUST SPEAK ENGLISH (313) 776-3100, EXT. 74, 9 AM TO 5 PM OR (313) 886-7600 EVENINGS. (44-51)

SKILLED & UNSKILLED sheet metal workers, punch press operator, brake operators, shear operator, hell-rac welders.

Tel.: (914) 476-9000

(36-45)

DOMSAITIS

Š. m. lapkričio mėn. 18 d. Hawajuose bus atidaryta Prano Domšaičio, gimusio Prūsijoje ir mirusio Pietų Afrikoje (1880-1965), kūrinių paroda, kuri tęsis iki š. m. gruodžio mėn. 15 d. Parodą ruošia Honolulu Universitetas ir darbai išstatyti universiteto meno galerijos patalpose. Eksponuota 80 kūrinių — aliejus, akvarėlė pastelė, grafika, piešiniai ir siuvinėjimai.

Š. m. gruodžio 2 ir 3 d.d. Lietuvių Namuose Clevelande įvyks dail. Rimo Laniausko kūrinių paroda. Bus išstatyta 40 darbų. Atidarymas gruodžio 2 d., šeštadienį, 7 val. vak. Sekmadienį paroda bus atidaryta nuo 11 iki 3 val. p. p. Rengia Korp! Giedra. Nuotraukoje vienas kūrinių "Tebūna Tavo valia"... acrylic (41"x52").

PAIESKOMA

Reikalinga moteris namų darbui rytų pusėje, moderniam name. Darbo laikas pagal susitarimą. Skambinti: 247-4592. (43-45)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED HELP to work & live in sunny Florida. FLORIDA ENGRAVING SHOP, needs 1 skilled 3-D engraver and 1 toolmaker. Minimum of 5 years experience. Permanent positions. Credentials reg. AEROMARK CORP., 1595 Northwest First Court, Boca Raton, Fla. 33432. 305-395-3320. (42-43)

MAINTENANCE MECHANIC

Mature person required for troubleshooting and maintenance on special purpose production machines. Applicant should have good machine maintenance exp. with some knowledge of hydraulic or pneumatic systems.

SUPERIOR BRUSH CO.

3453 West 140 St.
Cleveland, Ohio

Apply between 9-11 a.m. and 1-3 p.m.

An Equal Opportunity Employer (39-45)

Wanted Experienced

WORKING FOREMAN

Must be able to set up and operate Brown & Sharp Automatic Screw Machines

FOR 2ND SHIFT.

For a growing progressive company, in a quite growing community. With summer & winter sports. Excellent hourly rate. Nite Shift premium. Paid Holidays and Year End Bonus. Overtime. Apply call or write to:

AUTOMATIC PARTS, INC.

433 Springmill St.

Mansfield, Ohio 44901

(44-50)

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• **Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

VLIKO SEIMAS CHICAGOJE

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Valdyba šįmetinei sesijai šaukia VLIKo seimą Chicagoje, gruodžio 9-10 d. Seimo posėdžiai įvyks Picj-Congress Hotel patalpose, 520 So. Michigan Ave.

Techniškiems seimo rengimo darbams vykdyti Chicagoje sudarytas visų grupių atstovų komitetas, kuris iš savo tarpo išskyrė trijų asmenų prezidiumą: pirmininkas — p. Povilaitis, vicepirm. ir banketo vad. F. Mackevičienė, sekr. M. Valiukėnas.

NENUVERTINKIME...

Nepakankant metuose dienų, kad Bažnyčia galėtų paminėti atskirai kiekvieną bažnytinį įvykį ar šventąjį, tokius minėjimus sugrupavo po kelius kasdien, bet niekada prie didžiųjų švenčių — Kalėdų, Velykų, Sekminių ir pan. nieko papildomo nepriskiria, kad nesumenkintų tos didžiosios šventės.

Vasario 16 yra tautinės Lietuvos Valstybės Velykos — iškiliausia ir garbingiausia mums šventė, taip dar artima, gyva tautos, ne tik pašamonėje, bet ir atmintyje, dar tebejaučiamas dėl jos pralietas kraujas ir yra gyvas akstinas siekti būti

vėl laisva ir nepriklausoma, todėl okupanto draudžiama ir persekiojama.

Deja, kai kam ateina noras tą Vasario 16 šventę sušaukti, užtašyti gilios senovės įvykiu — karaliaus Mindaugo karūnavimu, tapusiu beveik legenda. Nepriklausomos Lietuvos visuomenininkai, kultūrininkai, Vyriausybės ir Seimų nariai buvo nemažesni už mus, išeivius, patriotai. Jie gerai žinojo Vytauto ir Mindaugo karūnavimo įvykių, bet nerado galimu ir reikalo juos paminėti kartu su Vasario 16.

Atsiradus reikalui Vytauto karūnavimui apvaikščioti jie rado tinkamą laiką. Jei mes norime minėti Mindaugo karūnavimą, suraskim tam kitą datą, laisvų dienų turime apšiai, bet nenuvertinkime Vasario 16-sios reikšmės.

Jei nebūtų buvus Vasario 16, tai dabar tikrai nebūtų kas beminėtų Vytauto ar Mindaugo karūnavimus, gal tik vienas kitas pasakas besėdamas prisimintų.

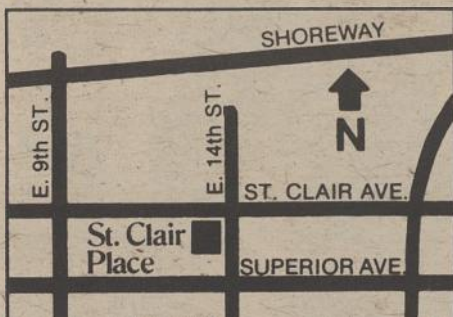
Nei manęs, nei Jūsų, miegas skaitytų, čia Amerikoje nebūtų, o būtumėten, tos pragaistingos "vienos nedalomos matuškos" pavaldiniai.

Todėl nemenkinkime ir nenuvertinkime kas mūsų brangiausia.

Stasys Šimoliūnas
Detroit, Mi.

Come live at St. Clair Place!

Lively people, places & things to do are waiting for you downtown!

Who may live at St. Clair Place and how much does it cost?

Anyone who is 62 or older is eligible. In the case of married couples, one of the spouses must be at least 62.

Handicapped persons — of any age — are welcome here, too.

There are maximum income limits —
For single persons \$10,450 a year
For couples \$11,950 a year

Your rent is 25% of your monthly income. All utilities, including the air-conditioning throughout your suite, are a part of your rent payment.

This new, 12-story apartment building is designed to make life more interesting and economical for men and women who are 62 or older and for handicapped persons.

Everything is here — a convenient location; outdoor space for relaxation; first-floor social and recreational facilities; and — best of all — easy-to-care-for, air-conditioned, one or two-bedroom apartment-homes.

Each suite has carpeting, drapery rods, a complete kitchen with modern appliances, smoke detector, sprinkler system, and other safety & security features.

1380 East 14th Street
between St. Clair and Rockwell Avenues
Cleveland, Ohio 44114

If you would like to be considered for occupancy, please call 439-3800

Occupancy: early 1979

Managed by
Owners Management Company

EQUAL HOUSING OPPORTUNITY

Dr. K. Pautienis (kairėje) LŠST vicepirm. atidarė naujos šaulių kuopos Floridoje steigiamą susirinkimą spalio 8 d. Miami Lietuvių klube ir tarė pritaikinta žodį. Dešinėje: šaulių kuopos susirinkimo prezidiumas: K. Kodaitienė sekretorė, prezidiumo pirm. M. Vitkus (išrinktas kuopos pirmininku) ir dr. K. Pautienis.

SUPERINTENDENT PRODUCTION

Afternoon Shift

SUCCESSFUL CANDIDATES WILL BE:

1. A PROVEN LEADER OF SUPERVISORS AND WORKERS
 2. A PROVEN RESULTS GETTER
 3. HEAVY IN LABOR RELATIONS
 4. AN EXCELLENT COMMUNICATOR AND SELF-STARTER
 5. HEAVY IN MAINTENANCE AND REPAIR KNOWLEDGE
 6. MANAGEMENT ORIENTED WITH A COMMITMENT TO P. & L.
- HIGHLY COMPETITIVE SALARY AND BENEFITS. PLEASE WRITE TO:
SGL BATTERIES MANUFACTURING CO.
14650 DEQUINDRE, DETROIT, MICHIGAN 48212
OR CALL MR. LAWRENCE (313) 868-6414

DIRVOS KONCERTAS

gruodžio 3 d., sekmadienį, 4 v. p.p.

REGINA HIGH SCHOOL KONCERTINĖJE AUDITORIJOJE

1857 So. Green Road, South Euclid (Tarp Mayfield ir Cedar)

OPEROS SOLISTĖS:

DANA STANKAITYTĖ

ALDONA STEMPUŽIENĖ-ŠVEDIENĖ

Programoje operų arijos iš Wagnerio, Verdi, Dvariono, Banačio, Saint-Saens, Mascagni ir Giordano operų ir lietuvių kompozitorių J. Juzeliūno ir J. Švedo kūriniai.

Pianistai JONAS ŠVEDAS ir STEPHEN KABAT

Po koncerto gretimoje salėje kavutė.

BILIETAI PO \$5.00, \$4.00 ir \$3.00 Gaunami DMNP par. kioske pas p. Žilionį ir Dirvoje tel. 431-6344. Pensininkams, užsisakant iš anksto, bilietai pusė kainos.

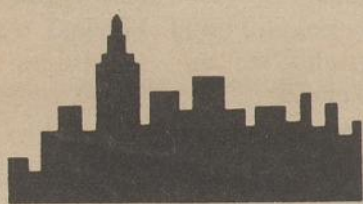
Prie auditorijos yra didelė aikštė automobiliams pasistatyti

DANA STANKAITYTĖ

ALDONA
STEMPUŽIENĖ-ŠVEDIENĖ

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Latvių disidentas Viktoras Kalnins.

• Latvijos nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukakties šventėje Clevelande lapkričio 17 d. Latvių bendruomenės centre 1385 Andrews Ave., Lakewood, dalyvaus žymus latvių disidentas Viktoras Kalnins, neseniai atvykęs iš ok. Latvijos ir padarys pranešimą anglų kalba. Visi maloniai kviečiami minėjime dalyvauti. Pradžią 8 val. vak.

• Br. Stundžia, būriavimo vadovėlių autorius, praeitą

savaitgalį su žmona buvo atvykęs iš Toronto ir viešėjo pas A. ir V. Petukauskus Clevelande. Ta proga susitiko su jūrų skautų vadovais ir pasidalino išpučiais apie buriavimą.

• Šv. Jurgio parapijos bazaras praeitą sekmadienį buvo sėkmingas ir gausus dalyviais.

• Birutei Juodikienei, vyr. skautininkei, Clevelando klinikoje praeitą savaitę buvo padaryta sunki operacija. Linkime greit pasveikti.

LIETUVIŲ DRAUGAI LAIMĖJO RINKIMUS

Lapkričio 7 įvykusiuose Ohio valstijos valdžios pareigūnų ir teisėjų rinkimuose gyvai reiškėsi tautybių grupės. Daugelis jų remiamų kandidatų laimėjo rinkimus. Gyviausios varžybos vyko dėl Ohio gubernatoriaus vietos. Respublikonas gub. James Rhodes perrinktas dėl to, kad drauge su juo vicegubernatoriaus vietai kandidatavo tautybėse populiarius jaunas politikas George Voinovich. Dabar daug rašoma, kad 1982 metais Voinovich kandidatuosias į gubernatoriaus vietą.

Taip pat ir Ohio valstijos kontrolierius demokratas Thomas Ferguson buvo perrinktas, nes jo rinkiminio komiteto pirm. čekas Joseph Kocab gerai organizavo tautybių paramą.

I Cuyahogos apskrities komisijonierius buvo išrinktas jaunas demokratas Ed Feighan, laimėjęs rinkimus prieš politiką žymų vardą — Seth Taft. Apskrities kontrolierius Vince Campanella, atrodo, buvo remiamas ne tik tautybių, bet ir abiejų partijų balsuotojų. Jis laimėjo rinkimus labai stipriai, surinkdamas virš 200,000 balsų. Campanella minimas kaip rimtas kandidatas į miesto merus 1979 metų rinkimuose.

Ohio seimo nariai Tim McCormack ir Dennis Eckart, populiarius lietuvių ir slovėnų grupėse, užtikrinta balsų dauguma buvo vėl

perrinkti. Kongreso nariai — Vanik, Mottl ir Oakar (visi demokratai) taip pat buvo perrinkti.

I apskrities teisėjus buvo išrinkti Carroll, Colman, McMonagle, lietuvių kolonijoje turi daug bičiulių.

Apskritai balsuotojai vis mažiau ir mažiau balsuoja už ištisą partijos kandidatų sąrašą, bet labiau renkasi asmeniškai žinomus vardus iš abiejų partijų.

• L.K.V. S-gos "Ramovė" Clevelando skyriaus valdyba kaip ir kiekvienais metais, taip pat ir šiemet rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 m. sukakties

minėjimą, sekančia tvarka: Lapkričio 18 d., 7 val. vak. Lietuvių Namuose rengia kariuomenės 60 metų atkūrimo minėjimą-balių.

Lapkričio 19 d., 10 val. 30 min. šv. Jurgio bažnyčioje bus atnašaujamos mišios už žuvusius kovoje, mirusius ir kenčiančius okupanto priešpadoje savanorius, karius, šaulius, partizanus ir visus lietuvius.

Valdyba prašo organizacijas su vėliavomis dalyvauti šv. Mišiose.

• V. s. Vladas Bacevičius, daugelio laikraščių foto bendradarbis, išvyko 3 savaitėms atostogų į Floridą.

GRANDINĖLĖS IŠLEISTUVĖS I AUSTRALIJA

IVYKS Š. M. LAPKRIČIO 19 D., SEKMADIENI,
DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS PARAPIJOJE
18022 NEFF ROAD, CLEVELAND, OHIO

10 val. ryto — šokėjų, muzikantų, jų tėvų intencija pamaldos.

11:30-4:00 val. — karšti pietų valgiai, kavutė.

4 val. — išleistuvių vakaras: nuotaikingi Grandinėlės šokiai, muzika, atsisveikinimo žodžiai.

Po programos — vaišės.

Išleistuvių vakaro pakvietimai gaunami pas Grandinėlės narius, A. L. Sagius: 368-2955 (darbo), 442-8674, A. Gedrius: 481-8205, sekmadieniais, po pamaldų D.M.N.P. parapijos valgykloje kavutės metu.

GRANDINĖLĖ

DIRVA

PARAMA DIRVAI

• **Lietuvių Enciklopedijos užbaigtuvių garbės komite-
tan** sutiko įeiti kardinolas Humberto Cardinal Medeiros, Bostono meras Kevin H. White, kongresmanas John J. Moakley ir naujai išrinktas gubernatorius Edward King, atsiuntę iškilmių ruošimo komitetui nuoširdžiausius sveikinimus ir linkėjimus.

Primename, kad pabaigtuvių iškilmės įvyks Bostone š. m. gruodžio 3 d.

• **SLA Pildomoji Taryba** praneša, kad visą gruodžio mėnesį kuopų susirinkimuose vyks nominavimai į Pildomąją Tarybą. Nariai kviečiami gausiai susirinkimuose dalyvauti.

• **Henrikas Kmitas**, gyv. Los Angeles, Calif., remdamas Dirvą, atsiuntė 100 dol., kaip savo įnašą Vilties draugijoje. Sveikiname naują šimtinką ir dėkojame už paramą.

• **Kazys Rozanskas**, gyv. Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo 27 dol. auką, prašydamas įrašyti jį nariu į Vilties draugiją. Sveikiname naująjį narį ir dėkojame už paramą.

• **Dr. J. Girnius**, pranciškonų leidžiamo žurnalo "Aidai" redaktorius, kaip skelbia "Gimtas Kraštas" Vilniuje viešėjo kelias savaites, lankėsi "Tėviškės" draugijoje, kalbėjosi su draugijos pirmininku Pranu Petroniu. Atsižvelgdama į svečio prašymą, "Tėviškės" draugija sudarė J. Girniui galimybę apsilankyti Anykščiuose, susipažinti su jų literatūrinėmis įžymybėmis.

**TRUCK DRIVERS
OWNER OPERATORS**
with tractor & refrigerated trailer.
On permanent lease to deliver frozen foods to Ill., Ind., Mich., & Ohio from Chicago.
312-798-3031 (42-44)

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

K. Mykolaitis, Detroit10.00
J. Paltarokas, Cicero 5.00
J. Jurevičius, Chicago ..10.00
S. Jakubonienė, Chicago 5.00
A. Tumas, Reseda22.00
K. Rožanskas, Chicago ..27.00
F. Janonis, Brockton 5.00
O. Ivaškienė, Boston20.00
P. Petrušaitis, Racine15.00
S. Laniauskas, Cleveland 2.00
A. Daugelavičius,
Cote St. Luc14.00
J. Šeputa, Detroit 2.00
P. Turūta, Grand Rapids 5.00
B. Auginas, Lyndhurst ..10.00
J. Kapčius, Juno Beach .. 5.00
J. Budrienė Strongsville 10.00
J. Žukas, Richmond Hill 2.00
G. Gontar, St. Louis 2.00
A. Puškoriūtė, Cleveland 10.00
M. Vansauskas, Lyons 5.00
J. Graužinis, Chicago10.00
V. Numgaudas, Chicago 5.00
J. Virpša, Chicago10.00
P. Atkočiūnas, Cicero 7.00
J. Trojanas, Maspeth15.00
A. Ambražiūnas,
Los Angeles10.00
Dr. V. Dambava,
San Salvador25.00
D. Bruškys, Chicago 5.00
V. Tervydis, Collinsville 5.00
V. Garlauskas,
Portsmouth10.00
H. Gineitis, Dorchester .. 2.00
V. Jasiukaitienė, Cicero ..10.00
H. Kmitas, Los Angeles 100.00
V. Miškinis, Toronto 3.00
J. Vaišnys, Hamden10.00
J. Sniečkus, Cleveland .. 5.00
Dr. E. Juodėnas,
Cleveland20.00
P. Mačiulaitis, Union 5.00
J. Lapinskas, Chicago10.00
V. Šarka, Detroit 2.00
I. Černis, W. Bloomfield 5.00
E. Unger, Ft. Lauderdale 5.00
K. Daugvydas, Detroit .. 5.00
V. Bakūnas, Los Angeles 5.00
A. Stempužienė-Švedienė,
Cleveland 5.00
J. Vaičys, Albion 4.00
B. Garlauskas, Cleveland 2.00
T. Bukaveckas, Chicago 10.00
N. Adams, Sebastopol10.00
Dr. A. Grushnys, Wichita 20.00
K. Pocius,
Beverly Shores50.00
Pr. Račkauskas,
Dorchester10.00
S. Vasiliauskas, Cleveland 3.00
M. Karaša, Baltimore10.00
A. Elijošius, Rexdale 7.00
J. Zostautas,
Redington Beach10.00
G. Gražys, Chicago10.00
S. Jaseliūnas, Toronto ..25.00
P. Dirda, Chicago10.00
A. Augustinavičienė,
Cleveland10.00
B. Gražulis, Flint10.00
P. Lampsatienė, Chicago 20.00
T. Bogusas, Boston 5.00
V. Vaičaitis, Seven Hills 5.00
B. Kasinskas,
W. Henrietta10.00
Dr. J. Jakštas, Lakewood 12.00
J. Bajorinienė, Waterbury 5.00
V. Reklis, Chicago 3.00
P. Beleckas, Brossard20.00
J. Švoba, Madison Hts. .. 5.00
D. Mikoliūnas, Cleveland 5.00
K. Ripskis, Chicago Hts. 10.00
J. Blažys, Chicago10.00
A. Šeštokas, Chicago10.00
Č. Tamašauskas, Phila. .. 5.00
Dr. B. Platt, Rochester ..20.00
M. Židonis, New Haven .. 5.00
J. Paršeliūnas, Brampton 50.00
T. J. DeRighter,
Brecksville 5.00
S. Baniulis, Cicero 5.00
K. Ramonas, Chicago20.00
S. Liubartas, Phoenix 7.00
O. Kremeris, Chicago 5.00

J. Pupininkas,
St. Petersburg 7.00
S. Vaškys, St. Petersburg 2.00
P. Vasiliauskas,
Woodhaven 2.00
A. Šošė, Chicago12.00
M. Paukštys, West Hill .. 5.00
L. Almario, Brooklyn 4.00
Balso Palm Beach skyrius 10.00
X. Y., Cleveland15.00
V. Mackus, Chicago 5.00
J. Musteikis, Rochester .. 5.00
B. Aušrotas, Juno Beach 10.00
A. Braškys, Sudbury10.00
A. Razgaitis, Seven Hills 10.00
V. Jonevičius,
North Olmsted10.00
A. Krakauskas, Chicago 5.00
J. Žvinys, St. Petersburg 20.00
A. Drasutienė, Chicago .. 5.00
J. Žemaitis, Hot Springs 7.00
A. Lileikis, Dorchester .. 5.00
Dr. J. Kazak, Utica 5.00
B. Lauce, Cleveland 2.00
E. Šalčiūnas, Palos Hts. .. 7.00
J. Cijunskas, Cleveland ..10.00
K. Balčiūnas, Lemont 5.00
K. Černius, Chicago10.00
J. Šimonis,
Santa Barbara 5.00
J. Weisbecker, Melbourne 2.00
J. Jurgelis, Mayfield Hts. 12.00
E. Krištaponis, San Angelo 5.00
P. Razgaitis, Seven Hills 7.00
Gabijos skautų tuntas
Detroit15.00
C. Modestas, Oak Lawn 10.00
V. Chaves, Chesterfield ..20.00
I. Stankus, Cleveland 5.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriauceliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skelbia kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUCELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriauceliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai

reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriauceliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriauceliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami: **Eugenijaus Kriauceliūno Premijos komisijai, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Ill. 60464.**

DRAMOS KONKURSAS

JAV LB Kultūros Taryba skelbia dramos konkursą. Rankraščius reikia siųsti ligi 1979 metų lapkričio 15 dienos. Kur siųsti, bus pranešta, kai bus sudaryta veikalų vertinimo komisija. Pageidautina, kad drama atitiktų vidutinišką spektaklio laiką. Kūrinių temos paliekamos autorių nuožiūra.

Premijos suma — pusantro tūkstančio dol. (\$1500). Ji nebus skaldoma. Šiai sumai tūkstantį dolerių paskyrė Lietuvių Fondas, o penkis šimtus — Kultūros Taryba.

MEN WANTED

Mechanically inclined permanent work to install fire systems (using Galvanized Pipe) in Restaurant hoods, ducts and over cooking appliances. Must have references as to character. Transportation necessary.

215-228-0144 (41-47)

A. A. K. ATKOČAIČIUI

mirus, jo žmoną ANTANINĄ, gimines ir draugus nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

KAZIMIERA IR STASYS LAZDINIAI

P A D Ė K A

A. A.

STEPAS VYKINTAS-POVILAVIČIUS,

mūsų mylimas vyras, tėvas mirė 1978 m. rugsėjo mėn. 3 d. Tabor Farm, Sodus, Michigan. Vykdant Velionio valią, jo kūnas sudegintas krematoriume, pelenų urna padėta Lietuvių Tautinėse Kapinėse, Chicagoje, Illinois.

Nuoširdžiai dėkojame LST Korp! Neo-Lithuania Valdybai ir visiems neolitanams, kaip ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Valdybai ir nariams, kurie mus guodė, globojo ir daug kuo mums padėjo, talkino besirūpinant laidotuvių ir paties laidojimo metu.

Dėkojame neolitanams gydytojams dr. dr. Maurukui, J. Stankui, A. Vaitiekaičiui ir V. P. Dargiui Tabor Farm dėjusiems dideles pastangas Velionį atgauti iš mirties nasrų: padėka Valdui Adamkui, iššaukusiam ambulansą; R. Vaitiekaitienei, L. Dargienei ir visoms moterims, budėjusioms su manimi pirmąją naktį Steponui mirus.

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems į koplyčią su Velioniu Stepu atsisveikinti, palydėjusiems jį ir dalyvavusiems pamaldose Šv. M. Marijos bažnyčioje, pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ir telegramomis. Dėkojame Šv. Mišių aukotojams, dėkojame visiems savo įnašais sumažinusiems mums laidojimo išlaidas.

Padėka kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, Šv. Mišias ir pamokslą bažnyčioje; gili padėka Ev. liut. kun. senj. A. Trakiui už maldas krematoriumo koplyčioje ir tartą mums, šeimai ir visiems Velionio Stepo artimiesiems, paguodos ir suraminimo žodį. Dėkojame solistui Jonui Vazneliui už giesmes bažnyčioje, o NL pirmininkui C. Modestavičiui už solisto pakvietimą.

Dėkojame Velionio karsto nešėjams, kaip lygiai atsisveikinimo valandėlėje kalbėjusiems: Mečiui Valiukėnui, Korp! Neo-Lithuania atstovui, Stepui Jakubickui, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovui, Antanui Juodvalkiui, PLB Valdybos ir Lietuvių Žurnalistų S-gos atstovui ir K. Oželiui, visos valandėlės vadovui. Išskirtina padėka reiškiam J. Andrašiūnui, Val. Šimkui, K. Dirkiui, J. Balčiūnui vežiojusiems mus po įstaigas ir atvežusiems mus bei nuvežusiems į aerodromą, nuoširdus ačiū Genovaitėi Zdancevičienei, pakvietusiai mus visus dalintis jos pastoge ir itin rūpestingai, motiniškai mus visus globojusiai. Ačiū, ačiū visiems!

Giliame liūdesyje:

ŽMONA, DUKRA, SŪNUS
IR JŲ ŠEIMOS

PETRAS KLIMAS

Dr. Alberto Geručio parašyta monografija PETRAS KLIMAS valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. 320 psl. Išleido Viltis. Kaina 10 dol. Pagrindiniai skyriai knygoje: Tiesiant kelią į laisvę; Lietuvos diplomatinis atstovas užsienyje; Antrasis pasaulinis karas ir Lietuvos okupacija; Petras Klimas — totalitarinių režimų auka.

Knyga galima įsigyti leidykloje — Dirvoje, pasinaudojant šiuo kuponu, ar pas knygų platintojus.

— — — I Š K I R P T I — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau man atsiųsti Dr. A. Geručio monografiją PETRAS KLIMAS.

Pavardė

Adresas